

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XII legislatura · segon període · sèrie C · número 124

Comissió Cultura

Sessió 5, dimecres 28 de novembre de 2018

Presidència de l'l. Sr. Lluís Font i Espinós

Dossier

TAULA DE CONTINGUT

Sessions informatives acumulades amb el president del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts per a presentar l'Informe sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya del 2017 i la Memòria del 2016 i per a presentar l'Informe sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya del 2018 i la Memòria del 2017 i per a informar sobre els projectes i activitats actuals 359-00006/12 i 359-00014/12	4
Compareixença de Narcís Garolera, catedràtic de llengua i literatura de la Universitat Pompeu Fabra, per a informar sobre la necessitat de recuperar el nom tradicional i documentat del cenobi de Sant Pere de Roda 357-00105/12	25
Sol·licitud de sessió informativa amb la consellera de Cultura sobre les raons per les quals el 5 d'octubre de 2018 es va donar ordre de suspendre les despeses als centres de cultura amb efectes immediats 354-00041/12	37
Sol·licitud de compareixença de Susana Sánchez García, en representació dels gremis de firaires de Barcelona, Girona i Tarragona, la Coordinadora de Firaires de l'Hospitalet de Llobregat i l'Associació Cultural d'Atraccions de Fira de Catalunya, perquè informi sobre el reconeixement de la fira d'atraccions com a activitat cultural 356-00212/12	37
Proposta de resolució sobre la convocatòria del Consell Social de la Llengua de Signes Catalana 250-00364/12	38

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: Serikat
Imprès al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)

0213-7992 (sèrie C)

DL: B-3.468-1982

www.parlament.cat

Sessió 5 de la CC

La sessió de la Comissió de Cultura (CC) s'obre a les tres de la tarda i cinc minuts. Presideix Lluís Font i Espinós, acompanyat de la vicepresidenta, Elisenda Alamany Gutiérrez, i de la secretària, Blanca Victoria Navarro Pacheco. Assisteix la Mesa la lletrada Esther Andreu i Fornós.

Hi són presents els diputats Héctor Amelló Montiu, Martín Eusebio Barra López, Susana Beltrán García, Maialen Fernández Cabezas i David Mejía Ayra, pel G. P. de Ciutadans; Narcís Clara Lloret, Anna Geli i España, Montserrat Macià i Gou i Francesc Ten i Costa, pel G. P. de Junts per Catalunya; Eva Baró Ramos, Jenn Díaz Ruiz, Gerard Gómez del Moral i Fuster, Josep M. Jové i Lladó, Marta Vilalta i Torres i Ruben Wagensberg Ramon, pel G. P. Republicà, i Rafel Bruguera Batalla i Esther Niubó Cidoncha, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar.

Assisteixen a aquesta sessió el president del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, Carles Duarte i Montserrat, acompanyat de la secretària i vocal, Mercè Gisbert i Cervera, i el catedràtic de llengua i literatura de la Universitat Pompeu Fabra Narcís Garolera Carbonell, acompanyat del professor de la Universitat de Girona Joan Ferrer Costa.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Sessió informativa de la Comissió de Cultura amb el president del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts per a presentar l'Informe sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya del 2017 i la Memòria del 2016 i per a informar sobre els projectes i activitats actuals (tram. 359-00006/12). President del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts. Sessió informativa.

2. Sessió informativa de la Comissió de Cultura amb el president del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts per a presentar l'Informe sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya del 2018 i la Memòria del 2017 i per a informar sobre els projectes i les activitats actuals (tram. 359-00014/12). President del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts. Sessió informativa.

3. Compareixença de Narcís Garolera, catedràtic de llengua i literatura de la Universitat Pompeu Fabra, davant la Comissió de Cultura per a informar sobre la necessitat de recuperar el nom tradicional i documentat del cenobi de Sant Pere de Roda (tram. 357-00105/12). Comissió de Cultura. Compareixença.

4. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Cultura amb la consellera de Cultura sobre les raons per les quals el 5 d'octubre de 2018 es va donar ordre de suspendre les despeses als centres de cultura amb efectes immediats (tram. 354-00041/12). Rafel Bruguera Batalla, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.

5. Sol·licitud de compareixença de Susana Sánchez García, en representació dels gremis de firaires de Barcelona, Girona i Tarragona, la Coordinadora de Firaires de l'Hospitalet de Llobregat i l'Associació Cultural d'Atraccions de Fira de Catalunya, davant la Comissió de Cultura perquè informi sobre el reconeixement de la fira d'atraccions com a activitat cultural (tram. 356-00212/12). Dimas Gragera Velaz, del Grup Parlamentari de Ciutadans. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

6. Proposta de resolució sobre la convocatòria del Consell Social de la Llengua de Signes Catalana (tram. 250-00364/12). Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 158, 27; esmenes: BOPC 189, 17).

El president

Bona tarda. Donem inici a la cinquena sessió de la Comissió de Cultura del Parlament de Catalunya.

En primer lloc, donar la benvinguda al president del Conca, el senyor Carles Duarte, i l'equip que l'acompanya.

Sessions informatives acumulades amb el president del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts per a presentar l'Informe sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya del 2017 i la Memòria del 2016 i per a presentar l'Informe sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya del 2018 i la Memòria del 2017 i per a informar sobre els projectes i activitats actuals

359-00006/12 i 359-00014/12

El que farem serà que la sessió informativa dels dos primers punts anirà en un sol bloc. I, per tant, ells presentaran la memòria de l'any 16, l'informe del 17, la memòria del 17 i l'informe del 18, tot en el seu conjunt. I, després, els grups parlamentaris tindran un màxim de deu minuts per posicionar-se i per fer preguntes a propòsit d'aquesta informació.

Agraint l'esforç de venir i de condensar en una sola intervenció tot el treball fet, donem la paraula al senyor Carles Duarte.

Gràcies.

El president del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (Carles Duarte i Montserrat)

Moltes gràcies, benvolgut president. Membres de la Mesa, senyores i senyors diputats, moltes gràcies d'acollir-nos avui, aquesta tarda, per presentar el nostre informe. El contingut, com deia ara el president, intentarà sintetitzar el que ha estat la tasca del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, diguem-ne, en aquests dos darrers anys, o en un any i mig, des de la darrera vegada que vam fer acte de presència.

En primer lloc, i, diguem-ne, entrant en el que és l'àmbit de la memòria d'activitats, escau recordar, doncs, que les dues darreres edicions dels Premis Nacionals de Cultura es van dur a terme a Rubí i a Badalona. Pel que fa als Premis Nacionals de Cultura, saben vostès que el procediment que se segueix és la convocatòria pública. Ja estem treballant perquè pugui fer-se efectiva la convocatòria a principis de gener. Hi ha uns mecanismes perquè s'hi puguin presentar candidatures i, diguem-ne, la intenció seria fer l'edició de..., anava a dir «d'enguany», de l'any que ve, dels Premis Nacionals de Cultura, doncs, en unes dates semblants a..., diguem-ne, si pot ser, abans de l'estiu, com ha estat enguany a Badalona.

Un altre aspecte sobre el qual el Consell Nacional de Cultura i de les Arts du a terme un treball que per a nosaltres és important, i espero que per als membres d'aquesta comissió també ho sigui, és el de les avaluacions estratègiques. Aquestes avaluacions estratègiques, que són fruit del que aquest Parlament va decidir encomanar que féssim dels principals equipaments del país, entenc que han contribuït a fixar una metodologia que ha suscitat, a més a més, l'interès d'altres països. Fa poc ens la van demanar des del House Council del Regne Unit, i van valorar-la positivament.

Aquest mètode, nosaltres l'estem aplicant a institucions diverses. Ho hem fet, doncs, al Teatre Nacional; l'últim que vam presentar ha estat al Macba. Però, a més a més, com vostès saben, vam començar amb el MNAC i amb el Mercat de les Flors. En aquests casos, com amb l'Auditori, hem entrat en una segona fase, que és la de seguiment d'aquests informes d'avaluació; per tant, no són documents tancats en un moment determinat, sinó que van periòdicament actualitzant-se. En aquests moments, el Conca està començant els treballs per fer l'avaluació estratègica del Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica, que, com vostès saben, és a Terrassa.

Un altre aspecte important de l'activitat del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts és el dels informes temàtics o monogràfics. I sobre aquesta qüestió voldria assenyalar que, en aquest període que és l'objecte de la nostra intervenció d'avui, nosaltres hem focalitzat molt l'atenció en el camp dels ensenyaments artístics. Crec que s'hi està fent una feina positiva, una feina important. Hem fet un estat de si-

tuació sobre ensenyaments artístics reglats. Ara n'estem acabant un sobre ensenyaments artístics no reglats. I, diguem-ne, el darrer informe que vam presentar, fa relativament poc –el vam presentar a la Massana–, és el que hem dedicat als ensenyaments artístics superiors.

Aquest és un aspecte que a nosaltres ens preocupa i ens interessa especialment. Saben vostès que en aquests moments hi ha una sola facultat com a tal dedicada a aquest àmbit, tot i que hi ha dinou centres d'ensenyament artístic superior i que atenen més de divuit mil alumnes. Per tant, és una realitat complexa, però que no s'ha articulada fins ara d'una forma que nosaltres entenem adequada, per donar resposta al conjunt de les necessitats formatives del país en aquest àmbit, des de la perspectiva pública, eh?

El gruix d'aquests centres són de titularitat privada. N'hi ha uns que són de titularitat pública, com és el cas de l'Esmuc, vinculat al Departament d'Ensenyament, o l'Institut del Teatre, vinculat a la Diputació de Barcelona, però no formen part d'un espai pròpiament universitari. I després tenim tot un seguit d'escoles que estan adscrites, de disseny –per exemple, Bau, a la Universitat de Vic; Elisava, a la Universitat Pompeu Fabra–; escoles de caràcter artístic, de contingut artístic, que són privades, de titularitat privada, i estan vinculades a universitats, no?

Nosaltres entenem que hi ha una mancança, que aquí caldria adoptar un canvi de model. Es va encarregar un estudi, que va dirigir el professor Xavier Grau, que posteriorment ha estat nomenat, com vostès saben, secretari d'Universitats i Recerca de la Generalitat, però que quan va fer aquest encàrrec no havia assumit aquestes responsabilitats públiques. Es va fer un treball molt seriós. Es van analitzar 156 universitats, centres universitaris europeus; se'n van visitar diversos. I, per tant, diguem-ne, a l'hora de formar-se una opinió, es va fer de manera rigorosa, com exigeix una matèria com aquesta.

En les seves conclusions, aquest informe el que planteja és un tema que, en tot cas, entenc que ha d'arribar a aquest Parlament, que és la creació d'una universitat de les arts, o, alternativament, diguem-ne, el desplegament, dins d'una universitat, d'una fórmula o d'un espai universitari d'un àmbit, d'un territori, des d'un punt de vista funcional i temàtic, que ho articuli a partir de la realitat existent.

Nosaltres entenem que la importància de les arts, i veient altres models d'altres països, aconsellaria de fer aquest pas endavant. Un pas endavant que no l'haurien de veure vostès ni el país, diguem-ne, com un exercici arriscat des d'un punt de vista pressupostari, perquè del que es tractaria és d'articular, dins d'aquesta universitat, els centres que en aquests moments ja existeixen. I, això sí, ampliar l'oferta privada amb una oferta pública que doni resposta, també, a aquestes necessitats i a aquestes aspiracions formatives. Perquè, si no, ens trobem que, en el camp de les arts, hi ha un cas claríssim d'iniquitat, perquè no hi ha la possibilitat d'accedir a les beques que, altrament, sí que existeixen en qualsevol altre dels àmbits, en funció de les competències demostrades en el procés de formació prèvia. Per tant, diguem-ne, entenem que, des del sector públic, s'hi ha de poder donar resposta.

Sobre això, a més a més, hem demanat –i em consta que s'hi està avançant– que hi hagi unes converses entre el Departament d'Ensenyament, el Departament d'Universitats, diguem-ne, el competent en matèria d'universitats, i el Departament de Cultura, perquè entenem que el bon escenari és un escenari en què Universitats, Ensenyament i Cultura cooperin, aprofitant cadascun el seu espai d'experiència i el seu àmbit d'incidència.

Un altre estudi que per a nosaltres ha estat molt rellevant, perquè és molt il·luminador, és l'estudi que es va fer sobre la participació cultural. És un estudi que, a més a més, incideix en impacte sobre el contingut de l'informe d'aquest any. És un informe que va dirigir el professor Antonio Ariño, de la Universitat de València, i que, diguem-ne, posa damunt la taula una realitat significativa des d'un punt de vista del que són les polítiques culturals. D'una banda, si nosaltres examinem les

dades de participació cultural, podem arribar a..., anava a dir «esverar-nos», però, en tot cas, diguem-ne, a preocupar-nos molt seriosament, perquè hi ha percentatges molt elevats de la població que no fan un consum cultural actiu de manera persistent, eh?

Són dades molt eloqüents. Recordo, per exemple, doncs, que un 37 per cent de la població diu que mai no llegeix llibres, eh? I, per tant, diguem-ne, estem impac-tant sobre un gruix molt significatiu de la població. Però és que un 49 per cent diu que no va mai al cinema en sala, eh? Per tant, són dades molt significatives i són molt reals.

I aquest estudi, a més a més, més enllà de l'element estadístic, que és significatiu, ens dona unes pautes d'interpretació que són molt rellevants, que són molt significa-tives, no?, perquè vincula a la participació cultural i al consum cultural, diguem-ne, el nivell de formació, eh?, el bagatge educatiu que les persones tenim. I, per tant, posa damunt la taula una qüestió clau: des d'un punt de vista cultural, l'educació és la base damunt la qual es pot construir l'edifici d'un país, no? I, per tant, diguem-ne, cal posar molt l'accent en el fet que el factor educatiu és un factor que genera una desigualtat social molt rellevant, que impacta sobre els aspectes culturals o la parti-cipació en la vida cultural.

Hi ha, també, uns factors de caràcter econòmic. Hi ha unes dades que vostès poden veure en el nostre informe d'enguany, que són molt contundents, eh?, respecte de qui consumeix cultura en les seves diverses expressions. Això ens dona una pauta d'acció, des d'un punt de vista polític, que ens indica la importància que la cultura té des del punt de vista de la cohesió social, eh? És a dir, no hi ha veritable cohesió social sense que hi hagi educació i cultura íntimament entrelaçades.

Si aquest factor no es dona, podem fer totes les polítiques socials que vostès vulguin, però, diguem-ne, hi ha una base d'una gran fragilitat, que es demostra que preserva, que manté, eh?, aquesta barrera social. I, per tant, aquest estudi no només ens dona dades sobre participació cultural i què és el que consumim, sinó que també ens diu: atenció, la cultura és un element clau..., pot arribar a ser un ele-ment clau de desigualtat social, de separació, de desestructuració del país. Per tant, diguem-ne, és un informe que nosaltres entenem que té molta importància i que requereix acció.

També, aquest informe ens parla del que en podem dir «democràcia cultural». El reprenem en l'informe d'enguany, que és, diguem-ne, l'esclat de noves formes d'ex-pressió cultural. És a dir, nosaltres estem examinant el mapa de la realitat cultural amb unes ulleres que no són les d'avui, eh? I, per tant, no és veritat que no hi hagi participació cultural entre les noves generacions. Hi ha noves formes de participar, de viure la cultura, i, a més a més, hi ha un factor que a nosaltres ens preocupa, i és que no tenim prou dades sobre el consum i la participació cultural que es fa per canals digitals.

Un altre vessant des del qual o en el qual el Conca ha incidit d'una manera relle-vant, entenc, és en l'Estatut de l'artista. Quan nosaltres vam assumir la nostra condi-ció de membres del Conca, un des primers reptes que ens vam posar damunt la taula era l'Estatut de l'artista, que era un repte pendent, eh?, que hi havia una reivindicació del sector. Sobre això, com vostès saben, l'any 2014 vam fer un document, que són les trenta-sis propostes.

La senyora Gemma Sendra i jo vam anar al Congrés dels Diputats, el 2016, eh? Vam fer la defensa i l'explicació d'aquest document. Com vostès saben, el 6 de se-tembre es va aprovar, al Congrés dels Diputats, per unanimitat, l'informe resultant de la subcomissió creada, i que va tenir aquest document com un element de tre-ball. Jo crec que, sobre això, ens hem de felicitar que hi hagi hagut uns assoliments importants. Aquest acord per unanimitat del Congrés és una molt bona notícia. Des del Conca, tot aquest procés l'hem anat seguint, l'hem anat impulsant, en fem el seguiment, i ens preocupa i ens interessa, naturalment, que aquest consens s'acabi

plasmant després en decisions concretes, tant sigui des del Govern de la Generalitat com des del Govern de l'Estat, com des del Congrés dels Diputats, com en el que afecti aquest Parlament, doncs, aquest Parlament.

Per tant, nosaltres no ens en desentnem, diguem-ne, nosaltres ja hem fet la feina..., sinó que, conjuntament amb el sector –tota aquesta feina s'ha fet amb interlocució constant amb les associacions professionals–, doncs anem donant impuls a l'aplicació del que preveu aquest estatut de l'artista. I un dels aspectes on nosaltres volem treballar d'una manera concreta, perquè ens sembla que és un punt de parència, una base necessària, és l'establiment d'un cens de professionals del món de la cultura; un cens que vostès, en aquest Parlament, van reclamar que es dugués a terme, a proposta de Sindicart, i que ara nosaltres, diguem-ne, a partir de tot aquest treball que s'ha fet, estem, en col·laboració amb el Departament de Cultura, doncs, formulant el mecanisme perquè es pugui dur a terme.

Un altre aspecte també rellevant és la implicació del Conca en el camp del mecenatge, eh? Saben vostès que el Conca es va implicar des del primer moment en la constitució de la Fundació Catalunya Cultura. Hem estat al seu costat. Saben que la Gemma n'és la directora. I, per tant, diguem-ne, des del Conca entenem que una de les línies de treball és aquesta. Hem fet estudis, hem fet informes sobre el marc del mecenatge, sobre la situació d'altres països, sobre com s'hi pot anar avançant. Entenem que és clau que, a l'hora de parlar de recursos dedicats a la cultura, considerem també, sense renunciar gens ni mica a la funció fonamental que han de tenir els pressupostos públics, les aportacions que puguin derivar-se del compromís i la implicació dels sectors de la societat civil, diguem-ho d'aquesta manera, eh? I, per tant, aquest és un àmbit on nosaltres hem incidit.

També hem incidit i incidirem en el camp de la desigualtat de gènere. El proper estudi que nosaltres duem a terme, que fa la professora Anna Villanueva, és sobre la desigualtat de gènere en els sectors professionals del món de la cultura, i, diguem-ne, incloent-hi propostes d'intervenció per reconduir l'escenari, que en alguns casos és notòriament millorable.

Entrant més en el que són els informes anuals, diguem-ho així, l'informe del 2017 és un informe que posava l'èmfasi en el tema, en el discurs «la cultura, eix de les polítiques públiques», eh? I nosaltres vam dur a terme un treball preparatori. Vam fer set taules de treball amb creadors i artistes, amb associacions, amb dirigents o responsables directius d'equipaments nacionals. També distribuïdes pels territoris, quatre territoris. I, per tant, diguem-ne, es va fer una anàlisi, un estat de situació. Jo crec que és interessant, el document com a tal, perquè permet de dir: «Escolti'm, a veure, des de les primeres eleccions municipals de caràcter democràtic, les primeres eleccions al Parlament de Catalunya del 80, què és el que s'ha fet, com s'hi ha avançat.» Fem una mirada cap endarrere i veure de quina manera es pot, diguem-ne, reorientar, quan convingui, o reforçar, quan convé, doncs, els àmbits des d'on incideix en polítiques culturals des dels diversos nivells institucionals.

El tema al qual vam dedicar especial atenció en aquell informe, també, va ser el de la comunicació, el màrqueting, les xarxes..., perquè entenem que constitueixen nous espais, no sempre prou adequadament atesos des del sector cultural, molt enfocats a prioritzar –és comprensible– la creació, l'establiment de les estructures necessàries perquè es pugui desplegar en la seva plenitud. Però, si no hi ha una adequada comunicació, un màrqueting, una política clara de públics, doncs els resultats poden ser insuficients, i la prova és això que els recordava fa un moment, de la lectura de l'informe del professor Ariño sobre la participació cultural.

Entrant més en el que és l'informe del 2018, aquest és un document que nosaltres hem volgut titular «Dimensió social de la cultura», eh? I per què en diem «Dimensió social de la cultura»? Per aquesta qüestió que comentava abans. És, diguem-ne, primer, perquè prenguem consciència i afirmem que nosaltres som cultura, cadascú

de nosaltres és cultura, la comunitat com a tal és cultura. La cultura no és un fet, diguem-ne, que es pugi obviar, que hi puguem renunciar; construeix comunitat i ens defineix, ens configura, no? Per tant, posició central de la cultura.

Cohesió social. Allò que els comentava abans, no?, és a dir, el paper destacat que la cultura exerceix per crear espais de comunitat. La democratització necessària de la cultura davant de les dades alarmants que resulten de l'informe de participació cultural i de veure que ja nosaltres fem unes polítiques culturals que tenen un sostre, que arriben a una determinada gent, que poden ser consumidors habituals de cultura, però que hi ha una part significativa de la població que en queda al marge. I, per tant, cal impulsar polítiques públiques que superin aquesta barrera, aquesta frontera.

Aquí, com deia, hem posat també l'accent en les noves formes de creació cultural. L'anàlisi que nosaltres fem de les dades que vostès poden trobar en l'informe ens dona un escenari d'estabilitat, eh?; hi ha una continuïtat. No hi ha dades que representin un canvi substancial respecte de l'evolució del consum cultural dels últims anys. És veritat que hi ha unes dades positives, i nosaltres les valorem i les recollim en el nostre informe, però també és cert que, diguem-ne, no són prou notòries les millores, i en alguns casos fins i tot, les dades resulten desfavorables, eh? I, per tant, hi ha un toc d'atenció que aquest informe posa damunt la taula.

Constatem que la cultura té una funció clau des del punt de vista de la cohesió social; constatem que hi ha una part significativa de la població que no hi participa prou, no? Per tant, reclamem més cultura i per a més gent.

Des d'un punt de vista de finançament, vostès saben quin és el punt de vista del Conca. Nosaltres hem reclamat des del principi el 2 per cent del pressupost de Cultura. Saben vostès que el pressupost de Cultura, pel que fa a la Generalitat, és del 0,7. En el nostre informe hi ha el detall de les dades corresponents a la participació des del sector públic i des de les diverses administracions en la despesa cultural. Hi ha unes dades que són prou eloqüents. Entenc que vostès hi han tingut accés, però, en tot cas, les tenen també reflectides i a la seva disposició.

La participació dels ajuntaments, del Departament de Cultura, de les diputacions i de l'Estat central en el conjunt de la despesa cultural, la participació dels ciutadans, per habitant, veiem que, efectivament, l'últim any hi ha hagut uns petits increments que són indicis d'una línia que entenem que pot ser positiva, però que reclama clarament un canvi en el cas del pressupost del Departament de Cultura.

El Departament de Cultura té unes mancances greus, eh?, diguem-ne. Si mirem els quatre nivells d'administració entre la..., si comparem el 2016 i el 2017, és l'únic on hi ha, pràcticament, juntament amb l'Estat, mínim, una davallada, encara, de recursos destinats a Cultura. Per tant, diguem-ne, atenció, alarma, eh? Entenc que hi ha moltes urgències, davant del Parlament hi ha manifestacions... En som conscients, però el sector cultural no pot quedar al marge d'aquest esforç necessari de recuperació i de disponibilitat de més recursos, entre altres coses perquè hem deixat equipaments claus en el sistema cultural del país, diguem-ne, despulats completament, amb una estructura de mínims, des d'un punt de vista pressupostari, eh?

I, com dèiem, des de la nostra visió, diguem-ne, el pas endavant que requereix aquest país passa per fer una aposta clara sobre cultura. I no l'anunciem només en relació amb els pressupostos de la Generalitat pel que fa a les partides que s'hi destinen, sinó també a l'1 per cent del pressupost de les obres públiques; als recursos obtinguts a la taxa d'operadores telefòniques, que entenem que s'ha de recuperar; a la implicació del sector cultural en la gestió de la taxa turística, perquè hi ha una part de l'activitat turística evidentment vinculada a l'activitat cultural, etcètera, no?

D'altra banda, vostès deuen haver vist..., perquè quan vam fer la presentació d'aquest informe va haver-hi una reacció sobre aquesta qüestió, la qüestió dels preus socials, i és veritat que, diguem-ne, quan nosaltres analitzem per què hi ha un consum cultural notòriament millorable, un dels factors que se'ns posa damunt

la taula és que la crisi ha reduït el poder adquisitiu i hi ha hagut una..., també va haver-hi el factor de l'IVA aplicat, carregat als espectacles culturals, i tot això ha incidit en una percepció que la cultura és cara, i és cert, en algun cas, a més a més, que, davant de la reducció dels pressupostos públics, hi ha hagut equipaments que no han tingut més remei que pujar els preus perquè els pressupostos no els quadraven, eh? I, per tant, diguem-ne, cal fer una revisió, cal fer un esforç de revisió dels preus públics.

Nosaltres plantejem un escenari, ja entenc que té la seva complexitat, però és un escenari cap al qual seria bo d'avançar, que posés en relació els preus amb el poder adquisitiu i el nivell econòmic de les persones que consumeixen aquests productes culturals.

Evidentment, ja he fet referència a les dificultats per mesurar l'audiència digital. Un element clau, avui, pel que fa al consum cultural i, per tant, diguem-ne, un aspecte sobre el qual caldrà millorar els sistemes de captació de dades.

En tot cas, alguns apunts mínims, per anar acabant. El pressupost cultural destinat al conjunt de les administracions públiques el 2017 són 986 milions d'euros, un 6 per cent més que l'any anterior, tot i que no és el cas de la Generalitat. En el cas de la despesa pública, diguem-ne, en cultura, per evitar això, significaria que estem parlant de 131 euros per habitant, que són 7 euros més que el 2016, però queda lluny de l'escenari desitjable.

En el cas de la despesa privada, és a dir, la feta per ciutadans, hi ha un increment d'un 1,1 per cent més que l'any anterior. Pel que fa al llibre, tenim un increment mínim, com els deia abans, un 0,2 per cent. A les biblioteques hi ha hagut una reducció de consum de biblioteca, d'experiència de biblioteca. Pel que fa al cinema, hi ha un augment del 0,1 per cent en el nombre d'espectadors i del 0,4 en la recaptació respecte del 2016. En fi, són dades que es poden anar apuntant. I hi ha un sector que ha crescut significativament, que és el dels videojocs, que ha facturat 367 milions d'euros, un 15 per cent més respecte de l'any anterior, eh?

En el cas de les arts escèniques, el nombre d'espectadors va ser d'un 0,6 superior al del 2016. La recaptació, en canvi, va incrementar-se més significativament. I hi ha una dada que l'informe ha posat en relleu, i que també se n'han fet ressò alguns mitjans, que és la reducció del 4 per cent pel que fa al nombre de concerts de música en viu.

En fi, no els vull fatigar. Aquestes són algunes de les dades. Entenc que vostès ja han rebut l'informe.

Jo volia acabar amb una consideració de caràcter personal, i és que vostès veuen que al meu costat hi ha la senyora Mercè Gisbert, que és la secretària del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, i no la vicepresidenta, que la tenim asseguda allà darrere. En tot cas, les institucions són fonamentals per al bon funcionament d'un país. Si vostès coneixen la meva trajectòria, saben que jo soc un home institucionalista, però l'ànima de les institucions la fan les persones, eh? I probablement vostès ja saben que la senyora Gemma Sendra deixarà aviat el Conca, perquè assumeix noves responsabilitats a l'Ajuntament de Barcelona com a regidora, eh?, i, en tot cas, jo volia aprofitar aquest moment per expressar la meva immensa gratitud, ho dic molt sincerament, la meva personal, i estic segur que la de tot l'equip, per la feina magnífica que ha dut a terme la Gemma com a vicepresidenta durant tots aquests anys.

Gràcies, Gemma. I entenc que..., encara que sembli, potser, inapropiat, però em sembla que és bo que aquesta comissió sàpiga, no?, el reconeixement que nosaltres fem de la tasca duta a terme per Gemma Sendra durant aquests anys.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, president. Ara el que faríem és donar la paraula als diversos grups parlamentaris per a una intervenció, per aportar reflexions, preguntes, d'uns deu minuts per grup. I després, president, si et sembla, poder donar resposta a algunes preguntes o fer alguns comentaris. I, si escau i algun grup vol completar la seva aportació, doncs ho faríem al final.

El diputat Héctor Amelló té la paraula, en nom del Grup de Ciutadans.

Héctor Amelló Montiu

Gracias, presidente. Primeramente, gracias, señor Duarte, y gracias, señora Gisbert, y también gracias a todo el equipo –trasládeselas– por este trabajo y por venir a darnos estas explicaciones en esta comparecencia, totalmente necesaria, sobre el informe del estado de la cultura, tanto de 2017 como de 2018.

Pero, miren, permítanme que lo exprese de esta manera, que me resulta un tanto extraña, esta comparecencia, en el sentido que considero que es necesaria e interesante, pero me resulta un poco extraña en el sentido de que se nos presenta un informe sobre la situación de la cultura en Cataluña, pero, a la vez, no puedo yo realizar una de las funciones principales que corresponden a cualquier partido de la oposición, especialmente a Ciudadanos, que fue el ganador de las elecciones el 21-D y el principal partido de la oposición, que es realizar las funciones de control y exigir la rendición de cuentas al Gobierno sobre sus políticas. Y no podemos hacerlo porque, justamente, el Conca, pues, no tiene en este momento la suficiente capacidad ejecutiva ni decisoria sobre las políticas culturales.

Y ya se lo digo, puedo estar más o menos de acuerdo con los datos, con las conclusiones, con el enfoque que dan a los diferentes informes, con los artículos de los colaboradores externos que figuran en el informe, que me parecen sumamente sugerentes, y con ustedes, pues, podemos hablar, podemos debatir, podemos intercambiar opiniones, que ya es suficientemente interesante, pero lo que realmente nos gustaría, también, es poder pedir explicaciones a la *consellera* sobre el fondo de los informes, que son las políticas culturales.

Me gustaría hablar de muchas cosas, pero voy a centrarme en unos pocos temas, por el tiempo que tenemos. Y primeramente me gustaría hablarles del propio Conca. Creo que este debate hay que tenerlo y me gustaría poderles hablar. El Conca, con aquellas leyes ómnibus, y que consideramos que se le laminaron funciones esenciales y se le eliminaron competencias decisorias, también se limitaron sus funciones de asesoramiento y también funciones de definición de políticas culturales.

Nosotros consideramos que, con la llegada de los partidos separatistas al Gobierno, en aquel año 2010-2011, al Conca se le intenta convertir en lo que nosotros llamamos un «chiringuito», que es la especialidad de los partidos nacionalistas. Lo que hicieron fue vaciar el Conca de funciones, lo que nosotros consideramos un retroceso en las garantías de una gestión neutral y no partidista de la cultura. Y así lo expresó el propio plenario del Conca en su momento.

Y lo que hemos visto y vivido, y, muchos, sufrido en Cataluña durante los últimos años es una politización absoluta de la cultura, y un uso perverso y absolutamente partidista y al servicio de los intereses ideológicos de los partidos separatistas de infinidad de actos culturales. Los partidos separatistas dinamitaron la gestión neutral y no partidista de la cultura porque prefieren poner la cultura al servicio de su ideología.

En Ciudadanos, miren, no compartimos ni eso, ni tampoco compartimos el modelo actual que tiene el Conca. Si realmente creemos en una sociedad meritocrática, no podemos elegir a los miembros del Conca por la ley del «dedazo». El sistema del «dedazo» pone en entredicho la credibilidad tanto de la institución, y su independencia, como a los propios profesionales que forman parte de ella, por muy profesionales que sean.

La forma de elección tiene que ser a través de un concurso público donde prime el mérito, la capacidad, la libre concurrencia. Para nosotros, el Conca debe ser un organismo principalmente independiente, y la forma de elección de sus miembros debe garantizar esa independencia, justamente para tener una gestión neutral y no partidista de la cultura. Precisamente, lo que a los partidos independentistas consideramos que no les interesa. Hay que poner el debate sobre el Conca en la agenda política, y hay que definir el modelo y funciones que debe cumplir en el sistema cultural.

Otro punto del que me gustaría también hablar es sobre el presupuesto de Cultura. Yo comparto con ustedes su preocupación por el déficit en inversión en cultura y el estancamiento actual de la cultura. Es imprescindible aumentar el presupuesto del Departamento de Cultura y hay que intentar alcanzar ese 2 por ciento que permita tener un estándar europeo de inversión cultural.

Pero lo que vemos es que, *conseller* tras *conseller*, gobierno tras gobierno, lo único que conseguimos son promesas incumplidas. No hay ningún signo que nos diga que el presupuesto aumentará sustancialmente en los próximos años. Los gobiernos separatistas nos dicen que la cultura es muy importante, pero a la misma vez nos dicen que para cultura no hay dinero, lo que demuestra que para ellos la cultura no es algo prioritario.

El motivo del reducido presupuesto en este momento ya no es la crisis. Si nos fijamos en los diferentes departamentos, como por ejemplo el de Interior, el de Territori i Sostenibilitat, Justícia, Agricultura, tienen más inversión actualmente que en el año 2011. Pero, es más, todos los departamentos, todos aquellos que pueden ser comparados temporalmente –Ensenyament, Salut, Interior, Territori, Justícia, Agricultura–, todos tienen una inversión mayor hoy que en 2012. Todos, excepto Cultura. Todos recuperan la inversión, pero para Cultura no hay más dinero. Entonces, ¿por qué nos sorprende este estancamiento de la cultura, cuando no estamos destinando más recursos?

Por otra parte, con esta situación donde los gobiernos separatistas han pensado más en una cultura al servicio del proceso y de su ideología que en crear políticas dirigidas justamente a la democratización de la cultura y a la democracia cultural, en esta situación, no nos sorprende que cada vez más ciudadanos tengan un sentimiento de pérdida en la capacidad de acceso a la cultura. Un 10 por ciento más solo en el último año, tal como refleja el informe. Pero es que, además, también refleja el informe que un 50 por ciento de la población dice no vivir la cultura de forma habitual, que nos parecen cifras sumamente preocupantes.

Pero nuestra pregunta es: ¿se han puesto en práctica políticas correctoras de esta situación? Nosotros consideramos que, evidentemente, no. Actualmente tenemos una gran red de equipamientos públicos, siempre mejorable, pero es reducido el número de ciudadanos, o relativamente reducido, que hacen uso de ellos. Y un alto número de ciudadanos están insatisfechos con la oferta cultural disponible.

Nosotros nos preguntamos qué hace el Departamento de Cultura para revertir la situación actual. Y es que esto nos parece preocupante. Esta situación de insatisfacción con la oferta, de desapego de los equipamientos, de falta de inversión del departamento, la crisis económica..., pero, además, a todo esto hay que sumar la crisis política, la inseguridad e inestabilidad generada por los partidos independentistas, que han generado la reducción del gasto medio en ocio, en cultura y en comunicación. Pero, con esta situación de falta de políticas culturales a medio y a largo plazo, y cuando la prioridad absoluta durante los últimos ocho años del Gobierno es trabajar para la independencia, ¿nos sorprende la situación de estancamiento y precariedad de la cultura? Pues, a nosotros, creo que no; creo que han priorizado otros asuntos, como es justamente trabajar para la independencia, en vez de trabajar en asuntos primordiales como es la cultura.

Pero es que el estancamiento también afecta a la industria cultural. Y es que ¿acaso creen que la inestabilidad jurídica, la crisis política, la reducida inversión pública en cultura, la falta de estrategia y objetivos de las políticas culturales que están realizando durante los últimos ocho años los partidos independentistas no afectan a las industrias culturales? Pues, nosotros consideramos que sí, que claro que les afectan, y mucho.

Como bien refleja el informe, el valor añadido bruto, el VAB, esa riqueza que genera el sector cultural, lleva estancado desde 2012 y aporta 3.812 millones de euros, cuando en 2008 aportaba 5.406 millones de euros. La destrucción de empresas culturales durante todo este periodo también ha sido considerable. De las 42.608 empresas que teníamos en 2008 pasamos a las 36.596 en 2015. Se han destruido en este proceso un 14 por ciento de las empresas culturales, lo que también ha conllevado la destrucción de puestos de trabajo. De 232.794 puestos de 2008 pasamos a los 106.622.

Claro que hay un proceso de crisis, pero es que la crisis política termina agravando, justamente, todo este proceso. Y es esa crisis política donde nos han medido los partidos independentistas desde 2010. Mientras el sistema cultural y la cultura sufrían esta pérdida, los diferentes gobiernos independentistas seguían discutiendo cómo crear más inestabilidad, más inseguridad, cómo fracturar la sociedad catalana, cómo seguir recortando recursos en la cultura, para invertirlos en el *procés*, para abrir embajadas, para crear «chiringuitos», que para eso sí que tenían dinero.

Y, tercero, también quería hablarles de algo que en este informe no aparece, pero sí que aparece justamente en ese informe sobre participación cultural, que es la «omnivoridad cultural», un término que me parece sumamente interesante y que me hubiese gustado ver reflejado, a lo mejor, en este estado de la cultura. Resumidamente, el «omnívoro cultural» es aquella persona o grupo de personas que tiene un amplio abanico de prácticas culturales. Vamos, que consume muchas formas distintas de cultura. Ya se lo digo, que se lo resumo mucho porque no lo quiero complicar más.

Pues, bien, en ese estudio se mostraba que aquellos que su lengua habitual o su lengua de identidad es el catalán tienen un alto grado de «omnivoridad» cultural, realizan muchas prácticas culturales distintas. Por el contrario, los que tienen el español como lengua de identificación o identidad realizan un menor número de prácticas culturales. La respuesta a esta cuestión no está en la superioridad moral o el supremacismo en el que tanto se refugia el nacionalismo, sino en el sistema educativo.

El factor que más influye en la participación cultural, como bien aquí se ha dicho, es el nivel educativo. A medida que aumenta el capital educativo, también lo hace la participación cultural. Y, como dice el informe, es evidente que el porcentaje de prácticas culturales realizadas por la población está claramente influido por el capital educativo. Un sistema educativo que penaliza en mayor medida a los castellano-hablantes genera un sistema cultural que también penaliza a los castellano-hablantes, y eso se traduce en una menor participación cultural de aquellas personas cuya lengua de identificación o identidad es el español. Tal como muestra la encuesta sobre «omnivoridad cultural».

Pero nos gustaría saber ¿qué políticas pone en práctica el gobierno independentista para corregir esta situación de agravio de los hablantes de español? ¿Qué políticas hace el Gobierno separatista para fomentar la inclusión, las prácticas culturales y la «omnivoridad» en aquellos que se identifican con el español? Más bien, toda la política lingüística y cultural del Departamento de Cultura no va dirigida al objetivo que dice su informe, de más cultura para más gente, sino, más bien, más cultura para una determinada gente.

Este es un grave problema de las políticas culturales. Los partidos independentistas, al no respetar las garantías de una gestión neutral –y ahora ya termino– y no partidista de la cultura, pervierten el ideal de la democratización de la cultura o de la democracia cultural. Los partidos separatistas ponen la cultura y el sistema cultural al servicio de su ideología, y dejan por el camino a miles de ciudadanos que sienten un desapego creciente de las prácticas culturales y que viven la cultura al margen.

Al no promover espacios de participación para todos, tal como ustedes dicen, la acción cultural queda secuestrada por un grupo reducido de población. Los partidos independentistas no solamente han fracturado socialmente a Cataluña, también están creando una sociedad culturalmente de dos velocidades.

Todo esto son asuntos que les queríamos comentar. Algunos aparecen en el informe, otros aparecen en esa memoria. Creo que son reflexiones. Ustedes no son los responsables, justamente, de las políticas culturales, pero sí que son cuestiones que trasladaremos en su momento a la *consellera* para que sea ella la que nos las responda.

De todas formas, muchas gracias a usted y a su equipo por el trabajo realizado, y continuamos.

El president

Gràcies, diputat Amelló. Té la paraula el diputat Bruguera, en nom del Grup Socialista.

Rafel Bruguera Batalla

Sí; moltes gràcies. Bona tarda. Gràcies, president. Bona tarda, president del Conca i amic, Carles Duarte, i la resta de membres del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts. Jo començaré amb les darreres paraules del president. Amb la senyora Sendra no ens coneixíem; jo havia sentit a parlar d'ella, ella de mi segur que no, però aquests últims anys, doncs, hem tingut ocasió de parlar en diverses ocasions, i m'afegeixo a les paraules del president. Jo crec que és una persona excel·lent des del punt de vista de la implicació que té amb el país i amb la cultura del país, i també per la tenacitat en intentar –no dic aconseguir, però, com a mínim, intentar– alguns dels seus objectius estratègics.

En segon lloc, encara que només sigui a nivell d'inventari, eh?, i perquè consti a l'acta d'aquesta sessió, la necessitat imperiosa de reformular el Conca i la necessitat urgent, com queda palès, a més a més, avui encara més, de substituir i/o renovar els càrrecs pendents, i que algun dels quals, doncs, encara n'hi haurà algun més d'aquí poc, no?

No vull donar gaires explicacions respecte d'això, perquè el senyor Duarte sap perfectament que nosaltres, el PSC, concretament, doncs ja fa molt de temps que, després d'una reflexió molt intensa, vàrem elaborar un document respecte a les nostres posicions, que hem tingut ocasió de parlar-ne; per tant, no hi vull insistir.

El que sí que vull dir són dues petites coses. La primera: clar, el portaveu de Ciutadans ha caigut en la pròpia trampa del que criticava. És a dir, d'alguna manera critica l'actual formulació del Conca i, per una altra banda, fa preguntes al president com si fos el Govern. I, per tant, és evident que queda clar, em sembla que queda bastant demostrable, que una cosa són les polítiques culturals, que poden ser criticables o no, però que corresponen legítimament al Govern, i una altra cosa és el paper que ha de jugar el Conca, i que per això alguns pensem que la seva adscripció o major adscripció al Parlament el dotaria de més independència d'actuació i, a la vegada, visibilitza socialment, diguem-ne, que el Conca no està per competir amb el Departament de Cultura, sinó per col·laborar i cooperar, no? Per tant, en fi, com a primera pregunta al senyor Duarte, si ens pot fer una mica de com està la qüestió en aquests moments.

Avaluacions estratègiques. Efectivament, nosaltres valorem molt positivament no només els informes sobre les avaluacions estratègiques dels grans equipaments culturals, sinó la resta d'informes. Respecte de les avaluacions estratègiques dels grans equipaments, no hi havia pensat abans, però hi he pensat a partir de les seves paraules. El Conca fa informes. En alguns casos, d'aquests grans equipaments, com per exemple l'última sessió respecte de la Fundació del Gran Teatre del Liceu, hi va haver un informe de la Sindicatura de Comptes; demà, sense anar més lluny, passa a la Comissió de la Sindicatura de Comptes l'informe sobre l'OCIC, de les subvencions a l'OCIC. La pregunta és: aquests informes de la Sindicatura de Comptes, els arriben, o se'ls miren, els estudien i, en tot cas, una mica, què en fan? Perquè em sembla que, en algun cas, la intervenció del Conca per intentar fer les coses una mica més bé en alguns aspectes no hi estaria de més.

Respecte als ensenyaments artístics reglats, no reglats i superiors, totalment d'acord. Dic el mateix que en el Conca; nosaltres tenim opinió al respecte. Al senyor Duarte li consta, a més a més. I en el cas dels ensenyaments artístics superiors, és veritat que tenim problemes importants, eh?, problemes importants a partir de Bolonya. Tenim problemes importants. Tenim problemes importants amb les titulacions, amb el professorat. Tenim moltes dificultats per excel·lir perquè, doncs, no podem o ens costa molt poder importar professionals estrangers perquè vinguin a col·laborar i a participar, etcètera. És a dir que és un problema realment important, importantíssim, i que coincidim que s'hauria de posar sobre la taula i intentar debatre-ho.

Sobre l'Estatut de l'artista, bé, el tema és prou conegut; sembla que hi ha voluntat a nivell de l'Estat, però no és menys cert, també, que, de les trenta-sis mesures, el Conca mateix diu que n'hi ha algunes que no cal esperar a la reglamentació estatal, sinó que, a partir de les competències que tenim, doncs podem fer cosetes. El cens n'és una, però algunes més. I, per tant, una mica, també vull reclamar que també ens hi posem, eh? I no ho estic dient al Conca, sinó que ho estic dient al Govern: posem-nos-hi. Està perfectament estudiat. Quines d'aquestes trenta-sis mesures, en la seva totalitat o en part, crec que són una dotzena, que es poden tirar endavant amb bona voluntat. La nostra hi és, eh?

Respecte del mecenatge. Bé, una mica..., jo anava a dir pràcticament el mateix. És imprescindible. El Conca ha fet una feina interessant. Ens ha vingut a explicar i a demostrar, doncs, que probablement el millor model a copiar és el francès. Ho compartim. Jo, per exemple, m'estic trobant ara, aquestes darreres setmanes, amb determinades institucions, que em venen a veure per demanar que..., o bé en alguns casos a la llei de mesures dels pressupostos, a veure si poden colar l'exempció fiscal per a la seva entitat, perquè fa cent anys, perquè en fa cinquanta, perquè en fa vuitanta-dos, eh? I, en alguns altres casos, el mateix respecte de l'Estat, no? Per tant, home, em sembla que hem d'abordar el tema d'una vegada, eh? I no pot ser que l'excepcionalitat es pugui anar convertint de mica en mica en la norma, eh?, perquè després el que es comet són injustícies, no?

Dimensió social de la cultura. Bé. És evident: la cultura és una part essencial i estructural del país; és motor de cohesió social i de lluita contra les desigualtats, i, a més a més, és garant dels drets i les llibertats. Per tant, evidentment. Però la cultura, des del nostre punt de vista, també és motor econòmic –també és motor econòmic. I això és important. I és important..., i ho enllaço també amb part de la intervenció del senyor Duarte, i de la que jo també tenia mig apuntada per fer, no? És important a l'hora de fer entendre al vicepresident del Govern que la cultura no és un pou de despesa sense fons, que no és això, sinó que genera activitat econòmica, descentralització territorial, cosa no menor, especialment per als que no som de Barcelona, i ocupació de qualitat. I, per tant, des d'aquesta perspectiva àmplia, crec que hauríem d'enfocar tot el tema pressupostari.

Efectivament, l'any 2018 la cultura representava el 2,7 per cent del VAB, del valor afegit brut, del conjunt de l'economia catalana. El 2015, l'1,9. És a dir, la cultura en el seu conjunt no s'ha recuperat de la crisi econòmica –dic en el seu conjunt, eh?, per tant, globalment–, quan sí que ho han fet altres sectors de l'economia catalana, i això també és per reflexionar, no?

Pel que fa a la despesa pública en cultura, passats els primers anys de la crisi, els ajuntaments han incrementat els seus pressupostos d'una manera diguem-ne que prou notable; els consells comarcals i diputacions han mantingut el seu percentatge i, en canvi, la Generalitat ha anat minvant progressivament la seva contribució, tant des del punt de vista quantitatiu, en xifres absolutes, com –i encara, des del meu punt de vista, és més preocupant– des del punt de vista qualitatiu, és a dir, en percentatge. Si el 2010 estàvem a l'1,2, 1,3 per cent del conjunt del pressupost destinat a Cultura, en aquests moments, com vostè mateix ha dit, estem al 0,7.

I un altre problema, des del nostre punt de vista, clar: analitzant l'execució pressupostària de la Generalitat pel que fa al Departament de Cultura de l'any passat, del 2017 –tot i que jo soc més aviat de lletres i no de ciències–, la conclusió a què he arribat és que les despeses fixes –les nòmines, manteniments d'equipaments, despeses corrents, altres despeses fixes, etcètera– representen un percentatge elevadíssim, superior al 90 per cent del pressupost del Departament de Cultura. Per tant, el marge que queda per intentar fer polítiques noves, innovadores, o tirar endavant nous projectes és pràcticament nul. I, per tant, és evident que tenim un problema estructural. I fa temps que ho diem.

Cal un compromís. Cal un compromís polític del conjunt del Govern per incrementar els pressupostos de Cultura d'una manera progressiva fins arribar al 2 per cent del total del pressupost, en línia de la mitjana dels països del nostre entorn. Per cert, aquesta casa va aprovar una resolució respecte del 2 per cent del pressupost destinat a Cultura. En fi, veurem ara, quan entrin els pressupostos, si es compleix o no, això; però això està aprovat pel Parlament, està aprovat pels diputats i diputades d'aquesta casa.

Per tant, tenim un problema d'infrafinançament i tenim –i acabo, president– deures pendents. El 2 per cent del pressupost, l'1 per cent del pressupost d'obres..., el que en diem l'«1 per cent cultural», que vostè també ho ha dit... Evidentment, els recursos obtinguts amb la taxa de les operadores telefòniques, sembla que en això s'està arribant a un acord amb el Govern central. Per tant, això seria una excel·lent notícia.

Respecte de la taxa turística, jo crec que una petita reflexió, molt breu: la taxa turística no dona per a tot. Per tant... Ho dic perquè també els ingressos que genera la taxa turística tampoc són excessius, eh?, diguem-ne. Per tant, jo crec que en aquest tema caldria un debat. Caldria un debat important i que intueixo que no fàcil, però, sens dubte, caldria debatre aquest tema.

Una nova llei de participació i mecenatge. Les trenta-sis mesures, ja ho he comentat. Les noves línies de responsabilitat social corporativa, que d'alguna manera tenen a veure també amb el mecenatge. En definitiva, nosaltres, malgrat que defensem d'una manera ferma la reformulació del Conca i que, per tant, pugui tenir més competències i més capacitat d'influir, o més mecanismes al seu abast per poder influir, més enllà de les bones relacions que es puguin tenir personals, per a les institucions són importants les relacions personals, però, més enllà d'això, les institucions han de tenir els seus mecanismes de col·laboració i de cooperació. Per tant, més enllà d'això, nosaltres valorem positivament la feina que es fa des del Conca. Els felicitem i els encoratgem, doncs, a continuar, no només en la línia que estan seguint, sinó a tenir noves responsabilitats i noves competències.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat Bruguera. Té la paraula la diputada Elisenda Alamany, en nom del Grup Comú.

Elisenda Alamany Gutiérrez

(Rialles.) Sí. En nom del Grup de Catalunya en Comú Podem... *(Rialles.)* Sí, canviem tant les sigles que de vegades... A veure, en primer lloc, un agraïment al Conca perquè, efectivament, l'oposició al Govern, dels seus informes, doncs, en traiem molta informació i, per tant, no només per l'estat de la cultura i de les arts, sinó també per l'estudi dels equipaments. Fins i tot per les dades de gènere, que precisament avui teníem una reunió amb una entitat que destacava, precisament, la falta d'informació, i estic segura, doncs, que els informes que vindran ens aportaran molta més informació, perquè, sense dades, doncs, és difícil poder enfocar les polítiques públiques que volem desenvolupar.

Pel que fa al Conca, i com que avui, doncs, els tenim aquí, avançar que des del meu grup, des de Catalunya en Comú Podem, demanarem reprendre el grup de treball constituït a la legislatura passada per debatre sobre el model del Conca; és una cosa que hem compartit també amb el company del Partit Socialista avui mateix. Falta, no?, pel que em comentava, enfilat una mica les conclusions, però crec que és un moment també, doncs, per parlar de cap a on encarem el model del Conca i, sobretot, algunes reflexions molt interessants cap a on encarem una nova època també en cultura, no?

I una altra de les propostes que nosaltres volíem posar sobre la taula és reforçar aquest perfil del Conca i vincular-lo més al Parlament, per deixar clara d'una manera nítida la seva autonomia.

Coses que compartim de l'informe i alguns interrogants que sí que ens agradaria també compartir amb vostès. Crec que hi ha dades que reflecteixen bé la situació en la qual ara mateix es troba el país, sobretot venint des del 2008, des d'una època d'austeritat, que també va arribar a l'àmbit de la cultura, i que això ha tingut les seves conseqüències. Jo en dibuixaré tres de principals, i, entre aquestes tres de principals, doncs també algunes preguntes.

La primera, que crec que ha ocupat més titulars, que és que Catalunya en l'àmbit cultural sembla que vagi a dues velocitats, no? La meitat de la ciutadania revela que no viu la cultura de forma habitual, i aquí després m'hi entretindré, perquè no sabem què vol dir «no viure la cultura de forma habitual», no? I això potser ens pot portar a nous –i permeteu-m'ho, així, entre cometes– «consumidors culturals», no? És a dir, la majoria de ciutadans és conscient de tenir un equipament cultural a prop, però l'ús que en fan –de biblioteques, llibreria o centres cívics, cinema o teatres o concerts– no supera el 16 per cent, amb excepció de les llibreries, que sí que arriba a un 21 per cent.

Després, l'informe situa un concepte nou, diu «l'aparició de la pobresa cultural», no? Diu: «Les persones que consideren que tenen menys accés al consum cultural s'ha incrementat un 10 per cent tan sols en un any.» Alguns dels motius per a aquest accés que ha minvat són la falta de temps, però també els preus; però, alhora, també veiem una evolució de les formes d'accés al consum cultural. Algunes de les dades que comparava, que és significatiu que l'accés a continguts en línia gratuïts hagi passat del 36 per cent al 63 per cent, i també, alhora, que la cerca d'ofertes i de descomptes al teatre o al cinema hagi passat del 31 per cent al 50 per cent, no?

La qüestió, i aquí sí que m'agradaria fer aquesta pregunta, seria saber si aquests factors estan interrelacionats, és a dir, si són causa o conseqüència de l'altre, i si som davant d'un nou perfil d'accés a la cultura, no? Ja sé que potser és una pregunta com molt, molt oberta, però penso que potser hauríem de contemplar també que obrim, potser, un nou paradigma de com hauríem de concebre la cultura. I després,

a les reflexions finals, crec que l'informe també ho diu, no?, que hi ha gent que ja no se sent inclosa dins dels termes tradicionals com havíem conceptualitzat la cultura, o com abans enteníem què era cultura i què era accedir a la cultura, sobretot en les generacions més joves i també segons el perfil socioeconòmic.

Nosaltres creiem que, malgrat que l'any 2016 el conjunt d'administracions a Catalunya va destinar a cultura 124 euros per habitant, i que és una xifra que supera de bon tros la de 2013, que és quan es va registrar el valor més baix, que eren 109 euros per habitant, encara som lluny dels 172 que les administracions catalanes, totes en el seu conjunt, no parlo només de la Generalitat, van invertir en cultura l'any 2010. És a dir, no som al 2013, però tampoc som al 2010. Per tant, encara tenim aquí un marge per recórrer.

Però, en canvi, sí que hem vist que, pel que fa als ajuntaments, sí que s'hi han abocat recursos, més que no pas el Govern de la Generalitat, no? De fet, la despesa pública en cultura dels ajuntaments ha passat de ser un 53 per cent el 2012 a un 60 per cent el 2017, i, en canvi, el que ha fet el Govern de la Generalitat és el contrari, no? Cultura ha passat d'un 32 per cent el 2012 a un 26 per cent l'any 2017. Per tant, ha abandonat aquella administració que està més propera a la ciutadania, que és la primera porta on truca un ciutadà o una ciutadana, i, en canvi, sembla que ha delegat tota aquesta responsabilitat, no? Per tant, estaria bé que comencéssim a ajudar també els ajuntaments en la clau de *desterritorialització* també en l'àmbit de la cultura, perquè és evident que les xifres parlen per si soles. Els ajuntaments estan fent uns esforços, segurament suplint les mancances del Govern de la Generalitat, i la Generalitat sembla que ha adoptat aquesta inèrcia com una normalitat, i, per tant, seria el moment també de capgirar aquesta inèrcia.

S'ha parlat molt del 2 per cent del pressupost de la Generalitat. En aquesta matèria nosaltres també entrarem properament una proposta de resolució. És lamentable i vergonyós que la inversió pública en cultura a Catalunya sigui la sisena més baixa d'Europa i estigui ben lluny de les primeres posicions.

S'ha parlat molt dels sectors de l'economia, no?, i que la cultura és un dels sectors que clarament no s'ha recuperat. El pes del sector cultural en l'economia, de fet, continua un 30 per cent per sota del valor del 2008, i el valor afegit brut cultural aporta al conjunt de l'economia catalana el doble que el de l'agricultura, però només un terç, una tercera part del sector de la construcció. Moltes vegades conceptualitzem la despesa en cultura i no parlem de la inversió o d'allò que aporta en valor econòmic al conjunt del país.

Altres qüestions que s'han apuntat són la coordinació, des d'una perspectiva interde... –oh, com estic avui, eh?–, interdepartamental, implicant Ensenyament, així com Universitats i totes les administracions públiques, però segurament el més rellevant..., i crec que els números moltes vegades són torturats pels partits polítics com volen, no? Ho dic perquè s'ha parlat una mica de la llengua, i de si això té un impacte major o menor. Crec que, sincerament, les estadístiques, doncs, cadascú les interpreta com vol, però crec que hi ha unes reflexions finals que cal tenir en compte, no?, que és com les generacions més joves s'allunyen del que nosaltres havíem entès tradicionalment com a cultura. També, com més edat i més nivell educatiu, sí que sembla que ens apropem al concepte de la cultura tradicional, no? Però és veritat que en edats joves, sobretot, la percepció de la cultura està més lligada a l'oci i a la diversió, no? Això és el que, almenys, l'informe indica.

Una altra contradicció és que, a les rendes baixes, diu que la cultura no els interessa, però és contradictori amb el fet que el 94 per cent dels enquestats diu que la cultura és una cosa molt important a la societat, no? Per tant, segurament, el que hi ha darrere d'això és que hi ha generacions que creuen que la concepció de la cultura és important, però segurament els usos que en fan no queden associats a aquesta concepció. I la pregunta és: potser nosaltres hem de canviar també aquesta concep-

ció, no? Potser estem davant d'un nou paradigma cultural, sobretot tenint en compte que les generacions més joves així ho apunten.

Per tant, segurament som en un moment de replantejar què són pràctiques culturals, no? I com ampliem també el repertori d'aquestes pràctiques i, sobretot, qui estableix què són pràctiques culturals i què no, tenint en compte que la societat ha canviat molt en aquests deu anys. Existeix una gran diversitat cultural, lingüística, i segurament allò que nosaltres considerem com a cultura difícilment té a veure amb el que ara les generacions presents i que seran les del futur del nostre país conceben com a tal. Crec que és una reflexió molt important, que és de fons, no?, però que és bo que l'anem fent.

En definitiva, vostès fan la seva feina, crec que la fan molt bé, i el que toca és que nosaltres ara també la fem molt bé, així que moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada Alamany. Té la paraula la diputada Jenn Díaz, pel Grup Republicà.

Jenn Díaz Ruiz

Gràcies, president. Bé, per endavant, moltíssimes gràcies al Conca per fer aquest informe i per venir-lo a presentar. Crec que coincidim amb bona part de tot l'informe i tota la..., del que s'entreu, de què vol dir la cultura en aquest país.

Coincidim, sobretot, que l'educació, que sembla ja com un tòpic, no?, recórrer sempre a l'educació, però seguim creient que els dos departaments han de treballar de la mà i que, per tant, això que sembla una mica que no sabem com aterrar-ho, que és la democratització cultural, garantir l'accés a la cultura a tothom, passaria en bona part per l'escola. I, per tant, crec que ens hi hem de posar.

Afegeixo la meva falca de sector i penso que amb les biblioteques escolars tenim un gran deute. Tenim una xarxa de biblioteques magnífica a Catalunya, però crec que les biblioteques escolars encara necessiten una mica que els donem una empena per poder fer arribar a tots els nens i les nenes del nostre país una biblioteca en condicions.

Com deia, la democratització cultural és un dels grans debats, no? El model cultural de país que volem és precisament aquest: garantir l'accés a tothom, que tothom hi arribi, i normalitzar la participació que fins ara el consum de la cultura no sembla que estigui prou normalitzat, que sigui una cosa exclusiva d'uns quants, per a uns quants, i només així tindrem una societat inquieta, lliure i crítica.

I quan diem que tothom ha d'arribar a la cultura i ha d'estar feta de tothom, per a tothom, obriria dos fronts. Per una banda, com deia, l'escola. Crec que, en molts casos, l'escola és el primer accés a la cultura i es manté fins i tot més enllà després de la primera escolarització, però també penso que una manera de garantir aquest accés a tothom i democratitzar-lo és precisament amb els continguts, que els continguts tinguin prou diversitat com perquè no només hi vagin els de sempre a les mateixes coses, no?

Coincideixo amb la companya Alamany en el fet que la perspectiva de gènere és una cosa que hem trobat a faltar al llarg de tots els informes, perquè penso que, pensem, perdó, que és un dels grans objectius i dels grans reptes que tenim com a model cultural. Aquest matí, com ja deia la companya, hem estat units des de la comissió amb les Dones Visuals i, per tant, venim tots amb tot el discurs molt fresc, i crec que és un dels eixos rellevants a tenir en compte. Per això celebren que el proper informe, com ja avançava el president, doncs vagi en aquesta línia, sobretot per una qüestió de representativitat, i també pel que fa a continguts i a mirades que ens explicaven aquest matí les companyes, no? Quan parlem de «democratització», molt sovint pensem en desigualtats socioeconòmiques i de territori, i el gènere és una altra de les desigualtats evidents, i que, per tant, doncs, hem de poder intervenir, i sobretot tenint aquestes dades.

A l'última comissió, amb una proposta del Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem, vam aprovar per unanimitat que les dades ens vinguin per sectors i que ens arribin també per gènere, perquè sense aquestes dades és molt difícil que nosaltres puguem fer discurs, puguem ser crítics i puguem posar la solució a totes aquestes desigualtats que estan en tots els àmbits, però que en el cultural, doncs, no podia ser menys.

La cultura com a transformació social em sembla que ningú ho posa en dubte. Coincideixo amb el president que ja podem fer moltes polítiques socials, que, si no considerem la cultura com una pota més d'aquestes polítiques socials, no ens en sortirem. Com deia, la desigualtat social i econòmica no pot ser una barrera per al nostre sector, sobretot tenint en compte que la vida cultural, formar part activa de la vida cultural dels nostres pobles i ciutats, fins i tot molt sovint acaba sent la xarxa d'acollida per a tota la gent que arriba al nostre país.

L'altre dia en parlàvem amb la Coordinadora de Colles Castelleres, que fins i tot en poblacions amb un alt grau d'arribada de persones migrades, les xarxes castelleres molt sovint fan aquella acollida als refugiats, per exemple, que no poden assumir les institucions. I, per tant, canalitzar tota aquesta cohesió social i totes aquestes polítiques socials com una pota més, com una eina més que tenim en la cultura. Per tant, crec que faríem bé de relacionar cohesió amb participació cultural, per més que alguns vulguin que la cultura sigui també una altra manera de dividir la societat.

En aquest sentit, creiem també que, de la mateixa manera que la perspectiva de gènere i que garantir l'accés, hem de tenir en compte ja –parlar cap al final té això, eh, de repetir-se, però...– les noves formes culturals. Feia referència als videojocs. Per tant, una cosa que potser les generacions anteriors ni tan sols consideràvem que fos cultura, doncs ara és un altra via, i, per tant, crec que totes han de ser explotades, i la cultura de joves per a joves.

Molt sovint tenim la sensació que la cultura no deixa de ser un autoconsum més dels espais còmodes en què ens sentim, no? Per tant, aquest consum cultural no el podem consumir només aquells que l'estem creant o que hi estem relacionats de manera activa, que d'això també en deixa constància aquest informe. Però vull anar una mica més enllà. Fins i tot comptant que la cultura és autoconsum i la consumeixen sobretot aquells que la creen, ni tan sols els que la creen se la poden permetre. Per tant, insisteixo sempre que la precarització..., tot i que el company Bruguera parlava de l'ocupació de qualitat, tant de bo l'ocupació cultural fos de qualitat i no visquéssim en constant precarització totes les cadenes del que vol dir la cultura. I no només això, sinó incidir sobretot en els creadors i les creadores, que són la primera peça del puzzle i que molt sovint són els que oblidem.

I, per acabar, crec que, en definitiva, la pàgina 41 d'aquest informe, en què parla de desigualtat, diversitat i identitat, trobo que aquí..., el resum de tot vindria a ser aquest enfocament de la participació cultural, i crec que les paraules clau de la inclusió serien «accedir al repertori dominant i a portar a incrementar el repertori comú». Per tant, a poder obrir la cultura d'aquest país a tothom, no només a tothom que ha nascut aquí, sinó a tota aquesta societat que també en formen part, però que molt sovint, com dèiem, als continguts ens oblidem de tots ells.

Moltíssimes gràcies. I seguim.

El president

Gràcies, diputada Díaz. Té la paraula el diputat Ten, en nom del Grup Junts per Catalunya.

Francesc Ten i Costa

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies, senyor Duarte i a tot el seu equip, per les paraules d'avui, per la presentació de l'informe, o dels dos informes, i de les dues memòries. I jo volia agrair també a la senyora Sendra la seva feina.

Jo volia, també, començar posant en relleu una mica tota la col·lecció, tota la literatura d'informes, de dictàmens que al llarg dels darrers anys ha fet el Conca, i que això serveix per a molts programadors, per a molts regidors, per a molts ajuntaments i alcaldes, doncs, poder tenir material suficient per enfocar una mica el seu treball.

Sobre el darrer informe, *Dimensió social de la cultura*, a mi em sembla que és la continuïtat lògica de l'anterior, *La cultura, eix de les polítiques públiques*. És a dir, si ens plantegem la cultura com a eix de les polítiques públiques, lògicament tenim tot el dret que, després, el pas següent sigui com aquestes polítiques culturals públiques retornen a la societat en la seva dimensió social. Per tant, jo celebrego també aquesta línia argumental de cohesió i de coherència del Conca en les seves anàlisis, com no podia ser d'una altra manera, evidentment.

També volia dir que, en seu parlamentària, vam interpellar sobre aquesta dimensió social i aquest retorn social des del Grup Junts per Catalunya la consellera. I en la seva primera compareixença en aquesta comissió, també hi havia una dosi importantíssima, com no podia ser d'una altra manera, és clar, de dimensió social de la cultura, de retorn social de la cultura. I hi afegiria una frase, en el discurs d'investidura del president Torra, que deia: «Llibertat i cultura, cap aquí és cap a on hem d'anar.» O alguna cosa similar a això.

Per tant, estem en sintonia. I el que ens falta, com ja s'ha dit i ja sabem tots, és sobretot –sobretot– recursos públics per a això. Perquè no pot ser que la cultura sigui, com vostè ha dit, un element de desigualtat en la nostra societat.

En l'informe d'aquest any, quan parlem d'educació i cultura, esmentem en algun moment, ja fent una mica més de concreció potser que en els anteriors, que és introduint l'educació artística en l'àmbit escolar, en els primers nivells educatius, com es fomenta el coneixement de totes les disciplines artístiques i això afavoreix, després, la participació cultural.

Hem parlat de l'Estatut de l'artista. Això, en l'informe d'aquest any, diria que ja no hi apareix tant, perquè el Conca és evident que ja ha fet una feina prèvia importantíssima, una feina embrionària, que ha servit des de l'Estat, com ja heu explicat, per elevar-ho, i a veure si des del Ministeri d'Hisenda i Economia, doncs, es pot posar a la pràctica l'Estatut de l'artista en tota la seva totalitat –tota–, tant la que depèn d'aquí com la que depèn d'allà. I per a la que depèn d'aquí, necessitem més recursos, cosa que segurament des d'allà hi tenen molta cosa a dir.

A mi m'agraden totes les col·laboracions externes que el Conca fa aparèixer en els seus informes. Per exemple, la de participació comunitària. Em sembla que la participació comunitària és un punt de vista nou, una mirada, que deia la Jenn, nova, que ens convé incloure, perquè és un dels reptes –és un dels reptes–, aquesta participació comunitària, que desplaçaria –si m'ho permet, eh?, jo ja ho he dit en alguna altra comissió– la fórmula «consum cultural». Perdoneu, però jo no m'hi sento còmode; ni que sigui –ja ho vaig dir– l'oci i l'entreteniment. Sempre és una participació cultural, o una opció cultural, o un ús cultural que fem; no ho fem prèviament per consumir culturalment, com ho faríem amb unes patates fregides.

Hi insisteixo, hi ha un capítol sobre una mirada de les arts visuals des de l'àmbit rural, que això eixampla tot el treball que en territorialitat hi havia hagut el 2016. Per tant, és fer focus, és treballar per concretar allò que es va apuntant un any per a l'altre. És interessantíssim.

El de la participació comunitària, com ja he dit, és per a mi molt rellevant, molt important; obre molt, obre molt la mirada, i se situa en aquesta línia de la democràcia cultural, em sembla, més que no pas en la democratització de la cultura, que és una mirada que hi hem d'estar molt atents, perquè això ens ajudaria –lligant-ho amb l'informe del doctor Patiño, excel·lent, sobre joventut– a com fer arribar als no administrats la cultura. Aquest em sembla que és..., justament, per després equilibrar aquesta desigualtat cultural o..., tot un gran treball, que jo trobo que el Conca

ens ajuda a obrir horitzons, a sortir una mica del dia a dia, per entrar en aquestes reflexions.

Insisteixo també en el que ja he dit: una eina per a ajuntaments i programadors, sobretot, i per a tots aquells factors que afecten el nivell de participació cultural. Les dades són molt rellevants. O com l'accés a la informació, a la difusió, a la promoció..., com hi arriba el públic. El públic ja no surt tant. Allò que fins ara era política de públics, ara ja és una política, també, de participació cultural i de crear demanda. Potser en aquest país tot el capítol de l'oferta del totxo, de l'equipament..., i, a més, l'informe ens ho reconeix... Hi ha molta gent que té una percepció altíssima de tenir un equipament a prop, de proximitat, i, a més a més, no només la percepció, sinó que les dades corroboren que això és evident, és així, certament.

Per tant, ara, el gran camí per treballar és com es crea demanda, com es poden fer obrir aquests equipaments, com la gent hi accedeixi. I, per tant, això també em lliga amb els no administrats que acabem de dir, amb els joves, etcètera.

I tot un altre camp per córrer, que no sé si el compartiríem, una mena de paper de prescripció cultural, d'educació cultural, que des de les escoles s'ha de fer. Però alguns pedagogs també coincideixen que una gran tasca depèn de l'ambient del nucli de la família en un sentit ampli, tampoc cal ser restrictius en temes, evidentment, de família, eh? Però, per tant, el paper de la família en aquesta prescripció cultural i per poder trencar aquesta equació malèvola de nivell cultural amb classe social.

Això és un dels reptes de país que tenim. I els reptes de país no els té només qui governa, sinó que els té qui legisla i tots els 135 diputats, en aquest sentit. És a dir, a l'hora d'aconseguir més recursos, si creiem que això és un repte de país, és un repte de país per a tots, estiguem en un costat o en l'altre.

I, per anar acabant, n'hem parlat, aquesta visió holística de què parla l'informe, aquesta mirada holística de les polítiques culturals, doncs, és interessantíssima. I segurament és la millor solució entre la tradició francesa de què parluu, patrimonial, o l'anglosaxona, més de motor econòmic, d'indústria cultural, potser, eh?

No gaire res més. Jo celebros aquest informe, la continuïtat amb l'anterior. I és veritat que tenim camí per recórrer junts, des del departament i el Parlament, per parlar del Conca, de com ens agrada el Conca, de com ens agradaria més... Segur que hem de parlar també de renovació dels membres. I això, bé, és una tasca, doncs, que des del Parlament em sembla que hi podem ajudar tots molt; de bracet amb el departament; de bracet amb el Conca.

I amb aquest Conca que, com reflecteixen ja les memòries, doncs, treballa tant en avaluacions estratègiques, que em sembla que són importantíssimes, en aquests estudis sobre..., per exemple, el que ens heu dit dels estudis artístics reglats, no reglats, públic, oficial. Aquí hi ha... És evident, en aquest país tenim, després de Bolonya, en totes les disciplines ens ha quedat un horitzó en el qual els pares no hi estem prou còmodes. És a dir, a veure, un moment: reglat, no reglat, oficial, públic, privat... En el cas dels ensenyaments artístics, les escoles d'art que donen un títol de nivell universitari, però que tampoc el fa cap universitat... L'ESDAP, em sembla, o l'ISDAP, no? Tot això, no sé si la solució d'una facultat d'arts ho soluciona, però el que no pot ser és que, després, els alumnes no tinguin dret a beca per unes qüestions que a ells no els haurien d'afectar.

Jo, si m'ho permet, li volia fer alguna pregunta, que no cal que em respongui avui, perquè segurament això formaria part d'un altre informe, no? Si aquesta obsessió que jo tinc des que vaig conèixer, doncs, la dificultat d'accés a la cultura no administrada, fins i tot a les dades del doctor Patiño... Quin pas seria el següent, després de l'estudi del doctor Patiño, per treballar aquí, conjuntament amb el municipalisme, amb les diputacions, amb els ajuntaments i amb tota la feina i diners que des dels ajuntaments hi aporten?

La figura del prescriptor cultural escolar –un minut; gràcies, senyor president, ja acabo– també és un tema potser per treballar-hi, per pensar-hi. No cal avui, ni molt

menys, però com... És a dir, més enllà de la necessitat que cultura i educació vagin junts, això com ho hem de concretar? En quins aspectes? Com? Progressivament, a partir de quines tasques, quines no tasques...?

I, després, m'agradaria saber si tenen dades desglossades, o a veure com es podrien tenir, de participació cultural –jo mateix anava a dir «consum cultural» i m'ho prohibeixo– a territori aranès i en aranès.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, diputat Francesc Ten. President, amb els vostres informes i la intervenció, heu propiciat una sessió de reflexió cultural molt densa, molt interessant, molt profitosa. Ens agradaria poder-ho allargar molt, però no podem fer esperar gaire els propers compareixents. Què ens podeu dir fins a tres quarts? (*Rialles.*)

El president del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts

Bé, a veure... Bufa! En primer lloc, el model del Conca. És evident que hi ha una reflexió a fer. Nosaltres hem intentat donar-hi continuïtat, al Conca, estabilitzar-lo.

Som nosaltres mateixos els qui en podem fer una visió crítica; ja ho vam aportar a la comissió quan es va constituir, sobre aquesta qüestió, però, en tot cas, diguem-ne, jo demano que aquest debat no ajorni la renovació dels membres del Conca, entre altres coses perquè, si no, el Conca es pot trobar en una situació molt complicada, segons com es vagin produint els esdeveniments, no? Vull dir de composició, eh?, de quedar molt limitat el nombre de les persones. Jo els demanaria que això ho tinguessin present. Nosaltres, encantats de participar en el debat sobre el futur del Conca des de l'aportació modesta de la nostra experiència.

És veritat que hi ha hagut una reducció d'empreses culturals. També és veritat que hi ha hagut una transformació del sector cultural, eh? Ho hem vist en el camp de les editorials, ho hem vist en la generació de noves empreses. Hi ha un esgotament d'unes certes formes de creació i de construcció d'activitat cultural –hi ha un esgotament–; hi ha un sorgiment d'una nova realitat. En part, això ha estat latent en les seves intervencions. Hi ha una transformació del món de la cultura. La cultura és una realitat que no té una naturalesa arqueològica; la cultura està constantment recreant-se, i eixamplant-se i enriquint-se amb les aportacions dels qui hi són i dels qui hi arriben, eh? Per tant, diguem-ne, així ha estat sempre i serà sempre, perquè aquest país s'ha definit precisament per aquesta capacitat de reconstruir-se, de recrear-se constantment, sense deixar de ser ell mateix, no? Jo crec que això la cultura ho viu d'una manera molt directa.

És veritat que, des del punt de vista econòmic, el sector cultural ha patit. Ha patit per la reducció d'aportacions públiques, que ha estat realment molt sagnant. Això també ha incidit en el fet, per exemple, que hi hagi hagut un desequilibri entre el paper de la Generalitat i les administracions locals, eh? Posem per cas l'Auditori de Barcelona, diguem-ne. Hi ha hagut una inversió en el paper que l'ajuntament i la Generalitat hi jugaven, com el fruit de la reducció de les aportacions públiques de la Generalitat, eh? I, per tant, tot això s'ha de revisar, i s'ha de revisar amb esperit crític.

Però també és cert que, diguem-ne, aquest país no té futur, des d'un punt de vista d'una economia consistent, si torna a apostar pel sector financer o pel sector immobiliari. És a dir, aquest país només té futur si aposta pel coneixement, i aposta per la cultura i aposta per l'educació. Som el que som, som 32.000 quilòmetres quadrats, som la població que som. El nostre lloc en el món només es pot garantir des de la qualitat, des del coneixement, des de la cultura. I això em sembla que ha de ser una aposta estratègica.

També des del punt de vista econòmic. Aquí, ara voldria aportar dades; no tenim temps. És veritat que dilluns teníem una responsable de polítiques culturals de l'Ajuntament de Londres, a l'acte de la fundació dels premis Lluís Carulla, que ens explicava, diguem-ne, l'enorme aposta que des de l'ajuntament, en aquest cas Lon-

dres, fan per la cultura, perquè és la que és capaç de generar més activitat econòmica i de més qualitat; la cultura com a coneixement, com a capacitat d'innovació, com a capacitat de generar noves realitats.

Pel que fa a la qüestió del català i del castellà, jo crec que això ens ho hem de mirar des de la perspectiva no del conflicte sinó de l'enriquiment, no? I jo crec que els fets demostren que, com més llengües es coneixen, en millors condicions s'està de viure plenament una realitat complexa com la nostra. Amb complexa vull dir, partint del català, eixamplant-nos amb el castellà, incorporant, evidentment, la realitat de l'aranès, que ara ho comentàvem. No en tenim dades, i és veritat, això és una manca. I, evidentment, les altres llengües, que s'estan integrant dins del país i que formen part d'aquesta realitat, que no és bo d'ignorar perquè, diguem-ne, ens ofereixen moltes i interessants oportunitats des del punt de vista de l'eixamplament, de la potència del conjunt de la nostra realitat cultural, que no pel fet de ser diversa és més pobra, ben al contrari, sinó que, diguem-ne, incrementa les seves potencialitats.

En fi, és clar, són molt pocs minuts, eh?, però... És veritat que hi ha una Catalunya de dues velocitats –és veritat que hi ha una Catalunya de dues velocitats– pel que fa al món cultural, i això nosaltres no ho podem acceptar, no ens hi hem de resignar. Aquest informe diu: «No ens hi hem de resignar.»

Aquí tenim molta feina a fer i tothom, cadascú des de la seva visió, des de la seva sensibilitat, hi pot aportar molt perquè això no sigui així. I, evidentment, les institucions hi han de jugar un paper, les institucions han de treure les teranyines i han de veure que la realitat cultural és molt més complexa, i molt més rica i molt més dinàmica, això que dèiem abans, i, per tant, han de donar-hi resposta. I no pot..., això, la cultura administrada i la cultura real.

Per tant, diguem-ne, hem de trencar, hem de superar, hem de transgredir els esquemes de la cultura clàssica, convencional, sense renunciar-hi, per descomptat, però eixamplant i permeabilitzant l'acció de les institucions. Però, a més a més, sent sensible a la realitat que emergeix de joves cap a joves.

En aquests moments, el batec –ja sabeu que jo em dedico a la literatura, soc poeta– que existeix en el món de la poesia en el sector dels joves, el mateix que passa en el cas de la música, i miro el David Albet, el mateix que passa en el cas de les arts plàstiques, i miro la Pilar. Això és formidable, no? I això, diguem-ne, té formes d'expressió que no són les que convencionalment nosaltres coneixíem i practicàvem. Bé, les administracions públiques n'han de prendre consciència i no han de voler controlar aquesta realitat, però sí que han d'ajudar, diguem-ne, a canalitzar-la en la mesura que el suport públic pot donar més alè perquè aquesta realitat es consolidi i es projecti aquí i a casa.

És veritat que hi ha unes generacions que van anar a acomiadar la Montserrat Caballé i que no l'havien vist mai dalt d'un escenari, eh? Diguem-ne que hi ha una percepció, per part d'una part significativa de la població, que la cultura és important, i diguem-ne que hi ha una veneració cap al fet cultural, sense que hi hagi el fet d'haver-ho viscut, eh? Hi ha una funció simbòlica que la cultura ha tingut i té, i que no és lamentable que la tingui; ha estat bé. Però no és el model que nosaltres volem. Nosaltres el que volem és que la gent, des dels 0 als 3 anys, comenci ja a viure l'art, que desvetlli aquesta forma d'intel·ligències múltiples que fa que una persona sigui completa, i que des de la intel·ligència més abstracta, des de la intel·ligència més propera a la sensibilitat expressiva, tot això és el que hem d'aportar des del territori de l'educació, des del territori del coneixement, perquè els ciutadans d'aquest país en el futur siguin persones més plenes i més lliures.

Són tres quarts, no? (*Veure de fons.*) Bé, doncs aleshores ho escurarem una mica més.

La cultura ha de... Dèiem la relació entre ensenyament i cultura. Home, hi ha un pla de foment de la lectura que s'ha impulsat, diguem-ne, des del Departament de Cultura, però amb una implicació molt clara des del Departament d'Ensenyament. Hi ha una realitat, diguem-ne, amb un gran potencial. Els límits entre els departa-

ments de la Generalitat s'han de «desenrigidir», eh? És inevitable que hi hagi una classificació i que això creï una imatge del món projectada institucionalment. Cultura? Les competències, del Departament de Cultura. Però això, diguem-ne, contradiu la realitat, que és tossudament contínua i complexa. I, per tant, només les accions que són capaces d'integrar el conjunt de les accions dels diversos departaments arriben a reeixir d'una forma satisfactòria. I el Pla de foment de la lectura, evidentment, comporta, doncs, aquesta sintonia i aquesta col·laboració profunda entre els departaments d'Ensenyament i Cultura, però que ha d'anar molt més enllà.

Em preguntàveu sobre l'accés a la cultura no administrada, com la podem detectar. Nosaltres, des del Conca, hem propugnat l'establiment d'un observatori. Necessitem un observatori, un observatori en què totes les institucions... O sigui, les institucions han de deixar de viure la informació de què disposen com un patrimoni, com un patrimoni propi, eh?, no al servei del polític de torn, sinó que ha de ser..., aquesta informació s'ha d'abocar en un espai que és compartit, que ha de ser gestionable i accessible per part de totes les administracions públiques, siguin diputacions, siguin municipis, sigui la Generalitat, siguin les universitats, de manera que tothom hi pugui accedir, que tothom en pugui fer ocasió de poder trobar els fonaments de les decisions que s'hagin de poder prendre.

S'ha pogut avançar força en els últims anys, a través de l'SPEEM i a través de diverses línies d'acció, però, diguem-ne, necessitem un observatori de la cultura que es gestioni de forma integral i al servei de tothom, sense necessitat de veure-hi cap apropiació de cap tipus de tot aquest component enorme de dades.

L'informe dona unes dades sobre homes i dones, sobre consum cultural. És evident que en molts camps les dones participen més de la cultura –deixem de dir «consum». Hi estic d'acord. Participen molt més de la vida cultural que els homes, però això forma part d'una realitat que és enormement estimulante des del punt de vista del que és la capacitat de la mateixa societat de desplegar totes les seves potencialitats en la vida col·lectiva, no? És a dir, la dona ha tingut un espai limitat en el camp de l'expressió cultural; ara la veiem en tots els àmbits amb un protagonisme extraordinari, i tot això no només es produeix en el camp de la creació, sinó que es produeix en el camp de la lectura, en el camp del consum, en el camp de qui va al teatre, el camp de qui va..., eh?

Les dades donen un perfil equilibrat, però hi ha un potencial enorme de creixement i d'implicació. I des del Conca, a més a més, vaja, n'hi ha prou que compteu quantes dones i quants homes hi som, diguem-ne. Hi ha una convicció plena. Al plenari de divendres passat –en David somriu perquè sap de què parlo– vam estar parlant precisament molt d'això, eh? Aquest és un tema que ens preocupa, que ens interessa i sobre el qual tenim la determinació d'incidir. Ho farem en aquest informe, que presentarem, a més a més, a la Bonnemaïson; ja n'hem parlat amb ells. Però ho farem amb molta convicció, en les accions que en el futur des del Conca puguem impulsar.

Jo ho deixaria aquí, perquè...

El president

Doncs moltes gràcies, president i a tot l'equip del Conca, i esperem seguint-nos retrobant en activitats, en oportunitats de debat d'aquesta alçada, com el que avui hem pogut escenificar. Gràcies.

El president del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies a tothom. Moltes gràcies, de veritat.

Se suspèn la sessió a tres quarts de cinc de la tarda i un minut i es reprèn a tres quarts de cinc i nou minuts.

El president

Molt bé.

Compareixença de Narcís Garolera, catedràtic de llengua i literatura de la Universitat Pompeu Fabra, per a informar sobre la necessitat de recuperar el nom tradicional i documentat del cenobi de Sant Pere de Roda

357-00105/12

Avui és una sessió de molta volada intel·lectual, com ens agrada que siguin les sessions de la Comissió de Cultura, per la contribució de tots els diputats presents i els convidats i compareixents. En aquest cas, la compareixença del professor catedràtic Narcís Garolera, catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra, i en procés de passar a un estat civil diferent, en el sentit que deixa la docència més del dia a dia, i crec que avui, a més, era un dia molt significat... (*veus de fons*), l'última classe, que ha sacrificat per... Bé, això no ho diguem, però, en tot cas, l'ha sacrificat per poder comparèixer en aquesta sessió d'avui; per tant, encara és més un motiu d'honor tenir-vos aquí amb nosaltres. (*Veus de fons.*)

El procediment serà una intervenció inicial, i després els grups es podran pronunciar o fer aportacions. Em sembla que amb cinc minuts per grup serà suficient per poder fer els comentaris i les reflexions, i, en acabar, el professor Garolera podrà, doncs, incorporar o respondre els dubtes i preguntes que hagin pogut sortir, acompanyat pel professor Ferrer.

Molt bé. Professor Garolera, té la paraula.

Narcís Garolera Carbonell (catedràtic de llengua i literatura de la Universitat Pompeu Fabra)

Moltes gràcies, president, i moltes gràcies a la institució, per atendre aquesta petició de compareixença per poder tractar un tema, demanar-los als aquí presents que facin una instància o una sol·licitud al Govern per veure si es resol o es restitueix el nom oficial, potser, del monument romànic més important de Catalunya.

Com que ho duc escrit, per no perdre'm, els llegiré, em cenyiré a llegir-los exactament el que els vull dir. És una proposta de restitució oficial del nom de l'antic monestir de Sant Pere de Roda, a l'Alt Empordà.

Senyors diputats, senyores diputades, primer de tot, us vull agrair l'interès pel motiu de la meva compareixença, és a dir, la proposta de canvi oficial del nom de l'antic monestir empordanès de Sant Pere de Roda, avui de Rodes, que miraré de justificar amb dades i testimonis probatoris.

L'antic monestir de Sant Pere de Roda, avui unes venerables ruïnes restaurades per la Generalitat, ha tingut tradicionalment aquesta denominació, encara viva a l'Alt Empordà, però modificada fa una vintena d'anys per la Generalitat de Catalunya. A què es va deure aquest canvi de nom, rebutjat pels empordanesos? Què havia motivat la nova denominació d'un dels monuments més importants del romànic català? La Generalitat degué aplicar la norma toponomàstica de l'Institut d'Estudis Catalans, adoptada per aquesta institució acadèmica a partir de la forma establerta per la *Gran Enciclopèdia Catalana* i la *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*.

A parer meu, es tracta d'una confusió per contigüïtat que miraré d'exposar de manera succinta. Tots vostès disposen d'un resum, en una pàgina, de l'article en defensa de Sant Pere de Roda, publicat el 2017 a la revista *Els Marges*, i també crec que disposen d'una còpia d'un altre article de dues pàgines publicat en una revista empordanesa, que ja ve a ser un resum divulgatiu, divulgador, de l'article acadèmic, erudit, d'*Els Marges*, que, per cert, el duc aquí en paper, i si convé es pot accedir-hi per internet, etcètera. Duc el text imprès de l'article de base, fonamental, que jo els resumiré, per si algú el vol consultar o mirar.

El propòsit de la meva exposició és doble: d'una banda, mostrar la incongruència, per confusió, del topònim «Rodes» en la designació del monestir empordanès i, de l'altra, demostrar que «Roda», denominació viva i profusament documentada,

és la que hauria de figurar en les indicacions viàries i en les publicacions oficials referents al monument.

Joan Coromines, màxim estudiós dels noms de lloc catalans, defensa al seu *Onomasticon Cataloniae*, recull de tots els noms de lloc dels països de parla catalana, la forma «Roda», a la qual atribueix un origen cèltic, *rota*, com el d'altres topònims catalans: Roda de Ter, Roda de Berà, Roda d'Isàvena.

Amb la convicció que el nom del monestir no té res a veure amb el de la propera vila de Roses, nom que prové del topònim grec *rode*, el savi etimòleg escriu: «Roda i Roses són noms d'origen ben diferent, inconnexos. Sant Pere de Rodes o la Serra de Rodes», subratlla Coromines –subratlla– «no ho ha dit mai ningú.» L'illustre lingüista insisteix que la tradició viva i multiseular ha estat sempre i únicament «Sant Pere de Roda». Crec que té tota la raó, perquè té en compte l'ús secular del nom i n'ésmenta testimonis documentals sobradament probatoris.

Per què l'Institut d'Estudis Catalans i la Generalitat de Catalunya no van tenir en compte les consideracions del nostre màxim etimòleg i van adoptar, en canvi, un nom en desús, proposat per un dels autors d'una obra enciclopèdica de divulgació? No hi sé trobar cap explicació raonable.

A l'edat mitjana, el nom del monestir de Sant Pere es confon amb el del cenobi monestir de Santa Maria de Roses. Els documents testimonien a bastament aquesta confusió. Per exemple, els llegiré... Segle X –segle X–, perquè són antics tots dos: «Sanctus Petrus in monte Rotas.» Sant Pere. Equival..., igualment hi trobem «Santa Maria in Rotas». Roses. Confusió.

Un altre, al segle XI: «Santi Petri Cenobi Rodas» –Sant Pere– i «Sante Maria de Rodas», al mateix document. Un altre: «Sanctum Petrum de Rodis», però també «Sante Maria de Rodis», Roses, al segle XI. Un altre document de meitat del XII: «Abbas» –Abat– «Santi Petri Rodensis»; però també trobem «Beata Maria Cenobi Rodensis» –Roses. I, finalment, «Santi Petri Rodarum» –genitiu–, igual que «Sante Maria Rodarum». I ja, la màxima, em sembla a mi, és el 1326, segle XIV, encara hi ha una confusió pitjor, i que potser a partir d'aquesta ve la situació actual, en català ja, «Sant Pere de Roses». Ah, és una confusió, un embolic, que espero que no ho sigui per a vostès. (*Rialles.*)

Durant un temps, doncs, «Rotas», «Rodes», «Rodis», «Rodensis», «Rodarum» i, fins i tot, «Roses» s'aplicaren indistintament a tots dos monestirs, confusió que només es pot explicar pel veïnatge i la relació dels dos cenobis.

Ara entro en la defensa del nom «Roda». Al segle XVI, quan la vila de Roses, antiga Rode, Rodes, grega, però, ja havia pres el nom actual «Roses», un fenomen que passa de «Rodes» a «Roses», ja havia pres el nom actual, dic, al segle XVI trobem esmentat el monestir veí com a «Sant Pere de Roda». Ho testimonien l'historiador Pere Antoni Beuter, el 1538, i el cavaller Frederic Despalau, al seu diari personal, escrit a les darreries de la centúria, a finals del XVI.

«Roda» apareix també en obres dels historiadors del segle XVII: Pere Gil, Pèire de Marca, que va deixar una obra important sobre Catalunya, era occità, però..., Pèire de Marca, i Jeroni Pujades, cronista, etcètera, i historiador. Aquest darrer, Jeroni Pujades, originari de Figueres, residia al comtat d'Empúries i un fill seu era monjo del monestir de Sant Pere; aquest escriu «Roda», segle XVII.

Als primers mapes de Catalunya, dels segles XVII i XVIII, aquells panxuts, hi llegim «Sant Pere de Roda», en algun cas, els francesos, «Saint Pierre», potser, «de Rode», amb *e*, però és «Roda», no hi ha cap essa, ni cap a essa. I, en documents oficials de l'època, importants, oficials, els dietaris de la Generalitat, les Corts Generals de Catalunya, hi apareixen repetidament, en llatí i en català, les denominacions «Santi Petri de Roda» i, en català, «Sant Pere de Roda».

Al segle XVIII, l'historiador Narcís Feliu de la Peña i el viatger castellà Francisco de Zamora es refereixen al cenobi empordanès com a Sant Pere de Roda o San Pedro de Roda –Zamora–, nom que aquest darrer, Zamora, castellà, devia haver sen-

tit dir als habitants de la comarca, penso jo. I, a finals del segle XVIII, fins i tot, un barceloní, el baró de Maldà, en el seu *Calaix de sastre*, esmenta, des de Barcelona, diguem-ne, eh?, el monestir de «Sant Pere de Roda».

Al segle XIX, els historiadors castellans Enrique Flórez i Jaime Villanueva, dos frares que van anar-hi, a Sant Pere de Roda, i en van fer el recull d'esglésies d'Espanya, etcètera, Enrique Flórez i Jaime Villanueva, i el geògraf Pascual Madoz escriuen invariablement «San Pedro de Roda». I l'historiador empordanès, naturalment, Josep Pella es refereix sempre, en la *Història de l'Empordà*, etcètera, al monestir amb aquest nom.

Els escriptors dels segles XIX i XX, sobretot els que tenien relació amb l'Empordà, escriviren, sense excepció, «Sant Pere de Roda». N'hi haurà prou amb l'esment d'uns quants noms, entre molts d'altres: Pau Piferrer, romàntic, primer; Jacint Verdaguer; Víctor Balaguer; Carles Bosch de la Trinxeria, empordanès; Jaume Massó i Torrents, barceloní; Pere Coromines, Pere, que, de fet, venien de l'Empordà, els Coromines; Prudenci Bertrana, gironí; Eugeni d'Ors, quan hi va; Josep Maria de Sagarra, que estiuejava al Port de la Selva; Tomàs Garcés, el mateix, amb casa a la Selva de Mar; Josep Pla; Josep Vicenç Foix –J. V. Foix–, que també estiuejava al Port de la Selva; Carles Fages de Climent, que venia, originàriament, la banda materna, de la Selva de Mar, o sigui, sota el monestir, que hi tenia, a més a més, algun familiar; Josep Sebastià Pons, rossellonès, i Carles Pi i Sunyer, de Barcelona, alcalde de Barcelona, etcètera, i nascut a Barcelona, però del llinatge Pi i Sunyer, de Roses, però no es confonia mai.

El 1930, l'historiador figuerenc Antoni Papell, en una monografia sobre l'antic cenobi empordanès, afirmava que, tot i que el nom antic del monestir era «Rhodas» –erra, hac..., en fi, «Rhodas»–, la forma «Roda» era la que havien adoptat els habitants de la comarca i que aquesta s'havia generalitzat massa per intentar deturar-la. Opinió d'un historiador, l'any 30, Antoni Papell. No té res a veure amb el que diu Coromines, com a lingüista, amb la qüestió de l'origen del nom celta, etcètera. I l'autor, Papell, l'any 30, conseqüent amb aquest criteri, escriu «Roda» al títol del llibre i manté aquesta forma arreu del volum.

Poc després, 1935 –i aquest té interès–, l'erudit gironí Joaquim Pla i Cargol distingia «Roses» de «Roda», clarament: «Este monasterio» –Santa Maria de Roses– «perteneció primeramente» –per acabar-ho d'adobar– «perteneció primeramente a la abadía de San Pedro de Roda» –més confusió, però tampoc aquí s'aclareix– «Este monasterio» –Santa Maria de Roses– «perteneció, primeramente a la abadía de San Pedro de Roda, pero, en el año 960, recabó su independencia.» Però, vaja, hi havia una vinculació, cosa que també acaba de fer-ho complicat. «En 1022, fue consagrada la iglesia de este monasterio» –de Roses– «que fue llamado primeramente de Santa María de Rodis» –com ja hem vist– «y, después, Santa María de Rosis, hasta comienzos del siglo XIV» –que va passar a anomenar-se «Roses», com hem vist abans.

Conclusions. Acabaré la meua exposició, amb el seu permís, amb aquestes consideracions.

Primera. Joan Coromines sosté que «Roda» ha estat sempre la forma dels topònims empordanesos, tant Sant Pere de Roda, monestir, com la serra o muntanya de Roda; tots dos, d'origen cèltic, «Rota», i netament diferenciats del nom que els grecs van donar a la veïna vila de Roses, és a dir, «Rode», després, «Rodis», «Rodes» i «Roses».

Dos. Segona conclusió del que els acabo de llegir. «Sant Pere de Roda» és el nom amb què es designa el monestir, com hem dit, en mapes, documents oficials i textos literaris, historiogràfics, periodístics, des del segle XVI fins entrat el segle XXI. A pesar del canvi de nom de finals del segle XX, encara avui molta gent publica, escriu, encara, «Sant Pere de Roda».

Tercera conclusió. A l'Empordà, l'antic monestir és conegut amb el nom de «Sant de Pere de Roda» i els habitants de la comarca –i en dono fe– rebutgen la nova denominació oficial, «Sant Pere de Rodes», adoptada per la Generalitat de Catalunya. I els diré que, fins i tot, ja es donen contradiccions sorprenents. No tinc aquí per projectar la fotografia que en vaig fer, però hi ha una fotografia que en dona fe. A la sortida del Port de la Selva, municipi al qual pertany l'antic cenobi, hi ha una doble indicació, això ja és confusionari, doble indicació viària: en un cartell de la Generalitat es llegeix, posat fa poc, «Monestir de Sant Pere de Rodes» i un rètol municipal, a damunt del cartell, diu «Carretera de Sant Pere de Roda».

D'aquestes consideracions es desprèn que qui els parla es mostra contrari a l'actual denominació oficial del monestir, «Sant Pere de Rodes». A mi m'ha fet mal d'orella tota la vida; bé, tota la vida, no, però aquests últims vint o vint-i-cinc anys. I proposa a la Comissió de Cultura d'aquest Parlament que, amb acord del Ple de la cambra, insti el Govern de Catalunya a restituir el nom tradicional, a bastament documentat, de l'antic cenobi de Sant Pere de Roda, viu a l'Empordà durant centúries –el nom–, consignat als primers mapes del país, testimoniat pels historiadors, defensat categòricament per Joan Coromines i usat pels escriptors catalans al llarg de més de quatre segles.

Moltes gràcies per la seva atenció.

El president

Moltes gràcies, professor Garolera, per aquesta classe magnífica i intensa...

Narcís Garolera Carbonell

(Rialles.) L'última classe.

El president

Molt bé. Doncs ha estat un honor que la poguéssiu fer a la seu del Parlament de Catalunya, davant dels representants electes del poble de Catalunya.

Narcís Garolera Carbonell

Moltes gràcies.

El president

En tot cas, ara els grups parlamentaris faran les seves intervencions i, si vós després voleu fer algun comentari general, doncs...

Narcís Garolera Carbonell

Sí, o el meu company, sí.

El president

Perfecte. Molt bé. La diputada Susana Beltrán, en primer lloc, en nom del Grup de Ciudadanos.

Susana Beltrán García

Gràcies. Gràcies, president. Gràcies, senyor Garolera, per les explicacions. Desitjar-li bona sort en aquesta nova etapa, ja retirat de la universitat. Jo vinc de la universitat i, per tant...

Narcís Garolera Carbonell

De la docència.

Susana Beltrán García

De la docència. Entenc el que suposa, no?, retirar-se per un temps o per sempre, això no se sap. Però també li he de dir que ara estem a la Comissió de Cultura del Parlament, estem en una comissió política, i a mi tota aquesta explicació, que m'ha semblat molt interessant, i la seva lectura prèvia també m'ha semblat molt interessant, també m'ha suscitat molts dubtes.

Aleshores, abans que el meu grup es posicioni sobre aquest tema, sí que m'agradaria que vostès, si no ara, potser en un altre moment, ens poguessin completar una mica més aquesta informació.

Per exemple, vostè ha dit que la denominació «Sant Pere de Rodes» és àmpliament rebutjada pels empordanesos. (*Veus de fons.*) Molt bé. Jo m'ho crec, però sí que m'agradaria saber en què es basa, no? No ho sé, hi ha hagut una consulta, hi ha hagut... Ens agradaria saber-ne més, no? Per què els empordanesos, majoritàriament, rebutgen aquesta denominació.

Després, també m'agradaria saber si hi han autors contemporanis, és a dir, autors del segle XXI que defensen la denominació que vostè diu, «Sant Pere de Roda». Autors del segle XXI. No que facin esment a «Sant Pere de Roda», sinó per què s'hauria de dir «Sant Pere de Roda». M'agradaria saber quins són aquests autors i si em pot facilitar bibliografia al respecte, del segle XXI.

M'ha interessat moltíssim, quan vostè parla de l'origen celta de «Rota», en comptes de l'origen grec de «Rode», no? Com és... –ja és curiositat– que llocs tan a prop, hi ha un origen, en el cas del monestir, que és origen cèltic i, en canvi, no tan lluny, hi ha origen grec. Per què? Històricament, per què hi ha aquesta divisió o aquesta diferència? I no tinc ànims de polemitzar, no?, però, a veure, també una solució seria que es parlés al mateix temps del monestir de Sant Pere de Roda i Santa Maria de Roses. M'hi he avingut escoltant-lo a vostè.

Però ja l'hi dic, o sigui, més que nosaltres ara pronunciar-nos, no?, sobre el posicionament que podríem tenir com a grup polític, més aviat ens ha generat interès, dubtes, i ens agradaria que, si no pot ser ara, doncs, en un altre moment, ens facilités més informació, per tal que nosaltres ens fem una opinió al respecte.

Gràcies.

El president

Gràcies.

Narcís Garolera Carbonell

No em recordaré del que...

El president

Hauria d'anar apuntant.

Narcís Garolera Carbonell

No tinc llapis... Ja ho veu, un professor sense llapis. No, no, no. Per favor.

El president

Gràcies, diputada Beltrán. Té la paraula el diputat Rafel Bruguera, en nom del Grup Socialista.

Rafel Bruguera Batalla

Sí; gràcies, president. Bona tarda, senyor Garolera. Jo aproximo el tema que vostè ens ha vingut a plantejar i a explicar a la Comissió de Cultura del Parlament des d'una doble òptica, no?, des d'un punt de vista personal, com a empordanès i com a escalenc, per tant, diguem-ne –entre cometes i que no consti en acta–, «rival de Roses» (*rialles*), fins al punt que reivindicuem el nom de golf d'Empúries i no el de golf de Roses, etcètera, però això ja és un debat que tindrem després. No, a part de la broma, m'hi acosto des d'un punt de vista personal, amb simpatia, perquè corroboro que, almenys jo i la gent del meu entorn, tota la vida hem utilitzat l'expressió «Sant Pere de Roda», això és així.

Per informar-me'n una mica, doncs, efectivament, l'aventurer i viatger Francisco de Zamora Peinado, que va visitar l'Empordà, i també Roses, i l'Escala, etcètera, a finals del XVIII, parla de «Sant Pere de Roda», però, anteriorment, el baró de Maldà, en Rafael d'Amat i de Cortada, que, a més a més, era baró d'Albons, per tant, no només és que vingué a l'Empordà de viatge, sinó que tenia propietats al terme

municipal d'Albons, a tocar de l'Escala, doncs, efectivament, també parla de «Sant Pere de Roda».

Per tant, des d'un punt de vista personal, m'acosto a la seva posició respecte a la necessitat del canvi de nom, des d'un punt de vista, diguem-ne, de «carinyo», eh?

Ara bé, des d'un punt de vista polític i des d'un punt de vista de diputat del Parlament de Catalunya, jo voldria fer un parell de reflexions. Jo crec que, em sembla, eh?, que abans que aquesta Comissió de Cultura prengués una proposta de resolució, que no descarto i que, a més a més, em semblaria bé, instant el Govern a canviar el nom, doncs, a mi personalment m'agradaria saber l'opinió, per exemple, de l'Institut d'Estudis Catalans i l'opinió de la Comissió del Nomenclàtor, eh? Jo crec que això podria ser una..., en fi, no sé què n'opineu la resta de grups parlamentaris, però em sembla que, per tenir una visió, diguem-ne, més global del tema... Perquè, evidentment, una cosa d'aquest tipus s'ha de fer per acord, s'ha de fer per consens, s'ha de fer per decantació, i no per imposició o per majories, doncs, em sembla que seria oportú i és una mica, des del punt de vista polític, l'aportació que volia fer.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat Bruguera. Té la paraula la diputada Alamany, en nom del Grup...

Elisenda Alamany Gutiérrez

Gràcies. Li seré sincera... Aquí. Hola. Elisenda Alamany, Catalunya en Comú Podem, dels comuns. (*Rialles.*) Que és més fàcil. No ho sabem. Crec que ningú ho sap. Crec que la resposta és aquesta, que no ho sabem. Que no sabem si ha de ser «Roda» o «Rodes», que li soc sincera. No tenim prou coneixement, o almenys jo no tinc prou coneixement per decidir, ni crec, honestament, que cap persona en aquesta comissió pugui tenir tanta autoritat com per decidir això.

Per què penso que no ho sabem i que, segurament, no hi ha ningú a la comissió que pugui decidir això? Perquè el 2005 es va publicar la revisió del Nomenclàtor de Catalunya i, per dur a terme aquesta tasca, es va crear una comissió anomenada Comissió per a l'Elaboració del Nomenclàtor Oficial de Catalunya, i per decidir, per revisar tota la toponímia, va caldre el Departament de Cultura, el Departament de Política Territorial i Obres Públiques, el Departament de Governació i Relacions Institucionals, el Departament d'Economia i Finances, per mitjà de l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans, l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i la Federació de Municipis de Catalunya, el Consorci per a la Normalització Lingüística... I, per tant, aquesta comissió, no?, que es va crear va convertir-se en un òrgan estable anomenat Comissió de Toponímia de Catalunya, que segurament, i coincidint amb el diputat del Partit Socialista, aquest nou òrgan, que està adscrit al Departament de Cultura de la Generalitat i que va ampliar les seves competències i es va convertir en el principal agent de coordinació i proposició en matèria de toponímia a Catalunya, seria l'òrgan més adequat per acabar dirimint què és el que es fa amb aquest topònim, no?

Per tant, clar, aquesta tasca que es va fer englobava, en primer lloc, 39.661 topònims i, després, en la segona revisió, es va arribar a cobrir 52.701 de tots els elements geogràfics dels 947 municipis de Catalunya, que estic segura que vostè coneix bé.

Una pregunta que sí que li volia fer és, en aquell moment, quin va ser el paper de les institucions que vostè..., l'ajuntament o la Federació de Municipis, respecte al debat, si és que en aquell moment existia, sobre aquest nom, no? Perquè, segurament, era en aquell moment, no sé si és que no va arribar el debat o no sé què és el que va passar en aquell moment, però per què no va ser revisat, aleshores, el nom de «Sant Pere de Rodes» i no es va acabar triant «Sant Pere de Roda».

En tot cas, per part del meu grup, de Catalunya en Comú Podem, creiem que un procés de revisió d'aquestes característiques seria més acurat que passés per la Comissió de Toponímia de Catalunya. Es reuneix en Ple, amb caràcter ordinari, tres cops l'any i, amb caràcter extraordinari, sempre que el president o la presidenta el convoqui; per tant, aquesta seria una oportunitat. Però, a més a més, aquesta comissió pot organitzar grups de treball específics per elaborar informes o estudis, i, en aquests grups de treball, hi ha persones com vostè mateix, no?, expert, que poden participar-hi.

Per tant, jo crec que és més honest i crec que podem arribar a saber-ne una mica més amb arguments d'autoritat, no?, i no tant amb arguments que a mi, francament, se m'escapen, a una solució final. Però crec que el debat és més acurat que es faci en aquell òrgan.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputada Alamany. El diputat Josep M. Vilalta, de... Jové. Ui, sí! Ostres, avui estic espès, eh? Del Grup Republicà. Perdó.

Josep M. Jové i Lladó

Moltes gràcies, senyor president. (*Veus de fons.*) Jové. Vilalta és ella. Moltes gràcies, president. Moltes gràcies, professor Garolera, per la seva última classe. Només em sap greu que la diputada Magda Casamitjana no hagi pogut assistir, avui, a la seva darrera classe, perquè, com vostè sap, és ella la que va fer aquesta sol·licitud de compareixença, perquè vostè ens pogués exposar el treball dels seus..., ha parlat de vint, vint-i-cinc darrers anys. Aquest seria un treball d'investigació, de documentació, el treball de documentació que ha realitzat.

Com s'ha dit aquí, aquest és un tema que té la gent del territori, diguem-ne, no ho sé, per dir-ho finament, segurament una mica desconcertada i confosa, esperem que no ens hagi passat aquest desconcert ni aquesta confusió als membres de la comissió, i esperem que no, però, fins a cert punt, sembla que un pèl dividida, i per això, des del nostre grup parlamentari, li volíem donar veu en aquest debat i portar-lo en seu parlamentària.

Nosaltres, però, creiem que cal arribar a una entesa; s'ha comentat aquí, els diferents diputats i diputades, diputades i diputat que m'han precedit. Creiem que cal arribar a aquesta entesa. Som tots plegats sensibles a la cultura, a la nostra història, partidaris d'explicar a la gent el perquè del seu territori, i educar-los i ensenyar qui som i d'on venim, així com l'origen, fins i tot, evidentment, només faltaria, dels seus topònims i, arribat el cas, de la seva evolució, l'evolució d'aquests topònims, no?, l'ús comú i social d'aquests topònims. Per això, aquesta compareixença.

Vostè ens ha exposat..., i creiem que, evidentment, de manera molt ben documentada i de manera científica, que hi ha evidències històriques, evidències científiques que defensen el seu posicionament i recollim les seves paraules.

Jo només li voldria fer un parell de preguntes, que em penso que ja s'han fet en veu alta, per part dels diputats que m'han precedit; bé, les reitero. Primer, vostè ha dit que no sabia ben bé per quina raó s'havia produït aquest canvi de nom, en el seu moment, però també m'agradaria saber la seva opinió sobre per què creu que es manté aquesta confusió, no?, i si hi ha alguna evidència també científica que recolzi, per l'altra banda, el topònim actualment vigent.

Nosaltres creiem que cal seguir abordant aquest debat i que totes les evidències científiques i històriques que s'estan posant damunt de la taula han d'estar presents en un debat obert, sincer i plural. I, davant de les controvèrsies, nosaltres considerem que hem de fer tot el possible per trobar el consens i que no hauria de ser, en principi, difícil d'assolir.

M'afegeixo a l'opinió de la diputada Alamany i el diputat Bruguera. Creiem, des del nostre grup parlamentari, que, un cop escoltades les explicacions, seria interessant, evidentment, escoltar i conèixer l'opinió de l'Institut d'Estudis Catalans i de la Comissió de Toponímia de Catalunya, perquè hi diguin la seva. I, a partir d'aquí, no sé si ens correspon tant a nosaltres, com a comissió, com a Parlament, sobretot perquè entenem que ha d'haver-hi una possibilitat real i efectiva d'arribar a un consens en els organismes que tenen les competències per fixar el nom dels topònims.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat Josep M. Jové. Té la paraula el diputat Francesc Ten, de Junts per Catalunya.

Francesc Ten i Costa

Moltes gràcies, president. Moltíssimes gràcies, doctor Garolera i doctor Ferrer, per acompanyar-nos avui, aquí. Jo, de fet, fa nou mesos que soc en aquesta casa i de debò que no m'hauria imaginat mai sentir una classe magistral sobre un tema concret com aquest, que jo li he de confessar que m'interessa el tema, m'interessen molt aquestes disquisicions filològiques, ja que, per formació, jo les trobo francament interessants. Però no m'hauria imaginat, com li dic, que aquí hauríem escoltat tots els seus arguments, cosa que és gratificant, perquè a vegades les nostres disquisicions van cap a una altra banda.

També li confessaré que, si sempre fossin així, potser a vegades estaríem una mica descollocats del lloc.

Però, bé, més enllà, jo també em mostro contrariat per aquesta dicotomia o per aquesta ambivalència de les dues fórmules, i, a títol personal, li he de manifestar que, encara que potser no hi hagués hagut cap document de constància escrita de Sant Pere de Roda com a tal, el sol fet de la transmissió oral i tradició oral de la gent del país, per mi ja seria un argument molt de pes per considerar aquest replantejament, després del canvi que es va fer, com vostè ha dit, motivat per *Gran Enciclopèdia Catalana*, que això potser estaria bé que, com diuen els meus companys, en un altre moment, escoltant gent de l'altra part, que hi podrien ser i em consta que hi són, perquè jo, a l'Escala, vam allargar un sopar molta estona, l'estiu del 16, després de l'exposició de Puig i Cadafalch al museu d'Empúries, amb algú que justament defensava absolutament el revés que vostè, doctor Garolera. Per tant, estaria bé contrastar-ho, perquè, després, l'acadèmia, la comissió d'onomàstica o l'Oficina d'Onomàstica, o la Comissió de Toponímia, doncs, acabés fent la valoració que li pertoca.

No hi puc afegir res més. Aquesta seria la nostra posició, poder contrastar la seva visió, per, després, potser sí, acabar instant el responsable científic que, si calgués, doncs, fes un replantejament.

Aquest és, senyor president, el nostre posicionament.

El president

Moltes gràcies, diputat Francesc Ten. Ara disposa d'una estona raonable per poder glossar aquestes preguntes i interrogants.

Narcís Garolera Carbonell

Molt bé; moltes gràcies. Els minuts que vostè cregui convenients. Crec que en tinc deu, almenys. Però, vaja, miraré de ser més breu. A veure, sí, m'han fet veure... Bé, els agraeixo molt, eh?, tot el que han dit, perquè, és clar, diuen allò que un no té present, però coses que gairebé jo dono per fetes.

Bé, en aquest treball no faig res més que recordar que Coromines diu; no és que jo digui. Clar, jo qui soc? Jo dono el que diu Coromines. I el que em sorprèn és que l'Institut o totes les comissions i el que dona lloc als cartells, realment, a

partir de la conselleria de Territori o d'Obres Públiques, que era llavors, és a dir, hi ha un procés que jo ja me'l sé. A veure, ara els parlaré una mica més informalment, dintre de tot, vull dir, no lleigeixo. És clar que ho sé –és clar que ho sé.

Per altra banda, jo fa trenta-vuit anys, per dir-ho així, cap a quaranta, que tinc residència a Roses, per això l'alcalde, exalcalde de Roses i ara exdiputad de aquest Parlament, Magda Casamitjana es va interessar molt pel tema, com el mateix alcalde actual o l'alcalde actual i l'alcalde anterior de Roses, Roses, perquè ells són conscients d'això, també els estranya.

La gent, des dels pescadors fins als més documentats autors, com he citat, sempre ha dit «Roda». O sigui, hi ha una cosa incontestable, com deies tu. Imaginin-se, per exemple, ara que... Això, per mi, de Rodes és l'aportació d'en Joan Badia, historiador de Palafrugell, del Baix Empordà, però, vaja, el senyor Joan Badia és un erudit local i no tan local, però es va fer càrrec del volum de l'Empordà, a la *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*, els anys vuitanta, primers vuitanta, recordo, i va ser ell que ho va proposar. O sigui, això té un nom, un autor, un que defensa, perquè, com a historiador, jo crec que s'equivocava, però va fer aquesta proposta a l'obra en la qual col·laborava, a la *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*.

I, efectivament, jo crec que allà és el primer lloc que surt, perquè a l'*Enciclopèdia Catalana*, a la essa, no sé quan va sortir, ho tinc documentat en l'article llarg, en l'article més llarg que els he estalviat. L'*Enciclopèdia* diu «Sant Pere de Roda» o «de Rodes», o viceversa, o «Sant Pere de Rodes», perquè ja va començar a tenir carta de naturalesa, i l'*Enciclopèdia Catalana*, la *Gran Enciclopèdia Catalana* dona «o». És a dir, què vol dir? Dues. Per què? Doncs ja s'havia començat a imposar això. El camí és, per mi, la *Gran Geografia Comarcal*, de la qual passa, d'aquesta manera que dic, a l'*Enciclopèdia Catalana*, em penso que era a aquests anys.

I bé..., i aleshores, a partir de l'editorial de Max Cahner, la Curial, cosa sorprenent, ja que parlo de noms, el diputat Max Cahner, amb qui jo havia col·laborat, treballat, no quan tenia càrrec, sinó des de la trinxera, diguem-ne, no?, des de l'editorial Curial, molts anys, jo sé que... És curiós, és una paradoxa: Max Cahner, tan íntim de Coromines, editor de Coromines, en fi, la relació que hi tenia... –i aquí pots dir alguna cosa–, Max Cahner, sorprenentment, no fa cas del que diu Coromines.

A mi, el que em preocupa de tota aquesta qüestió i d'altres, perquè hi ha altres noms, és l'absoluta, com dir-ho, per dir-ho així, «ignorància» o «oblit» –tot això molt entre cometes–, o no prou valoració, com ha de ser, del gran lingüista, molt superior a Fabra, com deia Fabra mateix, que és una persona extraordinària, que vaig tenir el privilegi de tractar, i és quan vaig conèixer, i per això avui és aquí, el doctor Joan Ferrer, perquè, com vostè, senyor Ten, sap, era el secretari i col·laborador de Coromines. Jo vaig tenir la satisfacció, el privilegi, de tenir-hi tracte personal, tota la vida el seguia per l'obra, etcètera, no? I, és clar, davant de la formulació d'un home com Coromines..., potser l'últim gran romanista del món, és l'autor del *Diccionari Castellà* en quatre volums, eh?, que ara ja en són cinc o sis, una obra feta per trenta comissions que es deien només Joan Coromines, és això, no?, hi va dedicar la vida. I, quan arriba a Sant Pere de Roda, l'home no pot més que dir el que ha de dir i diu.

Aleshores, jo què faig? Simplement dic com és que l'Institut, encara ara, té aquestes reticències, no amb Sant Pere de Roda, amb Coromines. Aquesta és la raó.

Joan Coromines, avui, a l'Institut no és considerat encara. Per què? Bé, perquè fa anys el secretari general, perpetu, etcètera, no li tenia un tracte gaire correcte, i el senyor Coromines, que tenia un caràcter, doncs..., que per això va treballar tant i tan seguit, i tant temps, i ha fet una obra fora del normal, se'n va anar de l'Institut, no?, va deixar l'Institut, tip que arovesin coses quan ell no hi era, que era a Amèrica, a més, exiliat, etcètera. Una vida amb tots els obstacles i amb uns resultats que no es solen fer habitualment.

Llavors, aquesta història a mi em preocupa perquè... I ara els parlo més clar: jo no soc membre de l'Institut, soc d'una societat de llengua i literatura, no soc mem-

bre de l'acadèmia, diríem, no? Hi tinc molts amics, fins i tot alumnes, etcètera, i conec perfectament qui és qui, i noto que hi ha..., i especialment en el ponent de toponímia, amb el qual m'he cartejat repetidament. O sigui que si els explico les... Que no surti d'aquí, eh?

El president

Doncs no ho expliqui.
(*Remor de veus.*)

Narcís Garolera Carbonell

No, no. Jo, primer, ja soc gran... (*Veus de fons.*) No, no. Jo vaig ser aquí l'última...

El president

Això surt per la televisió, eh?

Narcís Garolera Carbonell

I què? Jo vaig ser aquí l'última vegada el 20 d'abril, crec, del 1983, quan es va fer la Llei de despenalització del català, i me'n vaig anar d'aquesta casa, aquell any 83, veient que aquella llei no podia anar bé de cap manera, i ho vaig dir a la ponència, que l'havia fet arribar i aprovar. Per unanimitat, sí, és veritat, per unanimitat. I un escrit meu, recordo uns escrits d'un equip, vaja, dirigit per mi l'any 83, un diputat del Grup Mixt, el senyor Vinyals, el va esgrimir com a document probatori que el català i el castellà eren llengües perfectament usades. Totes les polèmiques que tornem a tenir ara l'any 83 quedaven aclarides. Havíem fet uns estudis sobre el coneixement del català i del castellà, i tot funcionava perfectament a les escoles de Catalunya, l'any 83.

Bé, els dic això perquè aquí som en un lloc polític i, evidentment, tenen tota la raó tots vostès quan diuen que això s'ha de dir en un lloc acadèmic. El pas lògic és que l'Institut, l'acadèmia, hi digui la seva. També hi ha la Comissió de Toponímia... Però és que tot això, ara sí que ho he de dir, ja es va intentar fer, exactament en el mandat del conseller Santi Vila. Això cueja de molt temps. Santi Vila. Estem parlant de fa uns anys. Entremig han passat coses, i molt grosses, eh? Entre altres coses, els canvis de consellers, i això era abans del senyor Puig. I quan el senyor Santi Vila, l'honorable Santi Vila, tenia aquest article meu damunt la taula, que li havia passat el senyor Rull, com a conseller de Territori i Obres Públiques, que va veure el tema Roda/Rodes pels cartells, i diu: «Abans, que s'ho miri el conseller de Cultura.» I el senyor Santi Vila, conseller de Cultura, ho tenia. Jo m'hi vaig també relacionar, etcètera, i vaig aclarir, doncs, exactament que hi havia una comissió de toponímia, amb la gent del Nomenclàtor...

Jo sé que vaig fer moltes gestions, però, evidentment, jo en aquesta comissió no hi soc, de toponímia. Hi ha el representant de l'Institut en termes de toponímia, però, és clar, el problema és que ara sé que aquest representant de l'Institut, o delegat en qüestions toponímiques i acadèmiques –collega meu, d'altra banda, i amic–, no vol baixar, diguem-ne, del ruc, si és que es tracta de baixar, i que sosté que està bé «Sant Pere de Rodes». I, llavors, d'aquí no sortirem.

Una mica, jo vinc aquí d'aquesta manera una mica rude, i anava a dir excessivament lliure en els temps que correm, de dir el que penso. I ho penso i ho dic, perquè al darrere hi ha molts anys de...; aquest article es va fer al llarg de nou o deu anys. Hi ha la contradicció cada dia que vaig a Roses, hi ha una sèrie de coses que trobo que hi ha prou documentació. N'he donada, en puc donar, tenen l'article meu, llarg, diguem-ne. I bibliografia, que em deia vostè, n'hi ha i no n'hi ha.

Però, per exemple, a veure, imaginin-se avui que un historiador –gironí, suposem– diu que hem de dir, escriure, oficialment «Gerona». No «Gerona», «Gerona», que era el nom de Girona, clar. De «Gerona». «Gerunda, Gerunda, Gerona». I algú diu: «No, home, però si tothom diu Girona. Fins i tot els cotxes duen a la matrícula GI. Ara hem de posar GE per Gerona, que és el nom antic de la ciutat de...?» Una mica, Sant Pere de Rodes crec que és això.

Que és resistir-se al que diu la gent, «Roda», però que, a més a més, s'ha dit sempre i s'ha fomentat durant cinc-cents anys. És com si a Girona volguéssim defensar el que posaven els impressors al segle XIX en català, «Gerona», que era el nom de la ciutat. Ho deia la gent? No ho sabem. Quan ho van començar a dir? No hi havia magnetòfons, no ho sabem. Quan va començar a dir «Girona» i quan apareix? Sí, segurament que sabem la data de quan surt «Girona».

Vull dir, Sant Pere de Rodes hauria estat així, sense cap polèmica, si no fos que algú va voler recuperar el nom medieval, perquè jo crec que un funcionari..., com els he demostrat, Sant Pere de Rodes, Santa Maria de Rodes, tot confús, potser per contigüitat. Sembla lògic. I també que hi tenien relació, doncs, de propietat.

Resumint: d'aquestes qüestions –volia respondre a cadascú i no hi tindrè temps–, jo crec que no n'hem de fer debat polític.

El president

Un parell de minuts?

Narcís Garolera Carbonell

Sí, de sobres. No n'hem de fer debat polític. Però llavors diran: i per què he volgut comparèixer davant de vostès? No, no ho sé, ara m'han convençut, evidentment, potser no vaig tenir prou present, que s'havia de començar..., però ja ho vam començar per l'altra banda; jo soc el primer acadèmic i científic que voldria dir la seva, a part de vostès.

Però confio molt que és una qüestió de la qual crec que no hem de fer debat polític, encara que ho digui aquí a vostès. No. Sembla una paradoxa, però crec que és una qüestió de posar les coses al seu lloc, tenint en compte el que diuen els estudis, però, primer, el que va dir Coromines, de qui no s'ha fet cap cas i l'acadèmia continuarà no fent cas. I això sí que vull que quedi gravat i dit. Aquesta és la qüestió, per a mi, important, en aquest i altres noms.

Hi ha un topònim menor, que no el vull treure ni és el moment, també de Roses, però que és claríssimament, i encara més clar, que ha de ser una cosa i no una altra, com s'ha posat fa poc. Coromines ho explica; jo ho sento als pescadors, a tothom. En fi, confirma –és el mateix, eh?, el mètode és el mateix, i és encara més clar– què fer amb allò? Com que és un topònim menor, doncs suposo que no en farem res, ni l'alcalde o alcaldessa no mouran dit, perquè tot això els ve... «Ui, hem de canviar els cartells. Ui, hem de posar el nom de l'Institut. Ara pla –ara pla.» I els dic: «Oh, Coromines...» Coromines... M'entén? La política diària...; jo què sé. Però m'agradaria que vostès, això, ho possessin en un pla, això, acadèmic, científic i oficial per al Govern.

Roda. L'historiador i polític Joaquim Nadal, que havia de ser aquí avui –tenia un acte a Girona que no l'ha deixat venir, però jo l'havia convidat, com en Joan Ferrer, aquí a la taula–, perquè ell va fer un article gros en un setmanari empordanès, titulat «Sant Pere de Roda», i dona tota la raó a aquests arguments de l'article, i em va fer costat d'una manera total, perquè acabava de publicar un estudi sobre un historiador gironí que tenia un llibre titulat *Sant Pere de Roda*. És a dir, o entrava en contradicció profunda, ell, i no, estava per aquesta qüestió.

A l'exposició sobre l'Abat Oliva a Vic, que vaig veure fa poc, ja escriuen «Sant Pere de Roda». Per què? Home, perquè a Vic, que ens queda molt lluny Sant Pere de Roda –és que jo soc vigatà–, però, a Vic, el doctor Junyent, Pladevall i l'altre, i tots els historiadors, sempre veuen ben dit el que s'ha dit sempre. És que aquesta és la qüestió. Això de «Rodes» és nou, però ara gent molt jove, com un noi que em va replicar a la mateixa revista *Els Marges*, que ha de ser molt jove, que diu una cosa perillosa, que és: «Oh, ara ja tothom diu “Rodes”.» Home, no, ho diuen perquè fa vint anys que els han dit que era el nom oficial, però jo no em refereixo quan dic la gent diu o deia. És això.

L'article d'*Els Marges* el tenen a disposició. Són moltes pàgines, molt més clares, i amb aquests testimonis que deia la senyora diputada Beltrán –Susana Beltrán– de qui ho fa servir al segle XXI? Doncs en Quim Nadal i altra gent que trobarà docu-

mentada aquí, i tant. Els que no han fet cas de la nova denominació, que és antiga, diguem-ne, medieval, no sé per què.

Del Grup Socialista, l'Escala, oi, senyor Coromines? (*Veü de fons.*) Ah, home, Bruguera. Vostè va ser alcalde de l'Escala fa un temps ja. Jo soc amic del que n'era, ja no ho és.

El president

Un minut.

Narcís Garolera Carbonell

Un minut? D'acord, amb reserves, d'acord; són aquestes. Hi estic completament d'acord. Comencem. Però ja els ho he dit, eh? A l'Institut, jo ja sé qui serà, perquè m'hi he cartejat privadament, i sé que, bé, doncs, això, si li invoco Coromines, girarà full, i això em preocupa, no personalment, eh?, ni molt menys. El Nomenclàtor o la Comissió de Toponímia, doncs, és això. Ja ho vam mirar, i etcètera, i el senyor Santi Vila ho tenia a punt de resoldre, quan van començar a passar coses més grosses. Aquesta compareixença havia de produir-se al setembre de l'any passat. Només els diré això.

Senyora Alamany, molt de gust, eh? Més dades? I tant. D'això em remeto al Coromines, al que diu en el seu *Onomasticon Cataloniae*; allò és doctrina acadèmica. O sigui, si diem que el que digui en Coromines tant se'ns fum, ja podem plegar; jo em dono de baixa d'aquest país. No. Sí, sí, ho dic molt seriós. Sí, a mi em dol. No per vostè, ara parlo en general, però ho he de dir perquè no pot ser –no pot ser, no pot ser. És a dir, és una cosa que no pot ser, i com deia aquell, no és possible. No, no.

En fi, no ens enganyem, i aquí jo voldria que a en Joan Ferrer, que no ha obert la boca, li donés alguns minuts perquè pugui dir alguna cosa del treball de Coromines, de com ho feia.

Bé, els municipis, pobres. Jo m'hi he posat en contacte, vaig fer arribar aquest article a la Federació i les associacions de municipis de l'Alt Empordà, als pobles de Vilajuïga, de... Sí, sí. Tothom interessat. Els pobles. El de sota de Sant Pere de Roda, Vilajuïga i Garriguella, també em van dir que on era el problema. Clar... I a la Selva de Mar tothom ha dit sempre i només... Molt bé.

Doncs ja està. En principi, em sembla que he respost més o menys a tot, per les notes que he pres. Ja estic. Gràcies.

El president

Moltes gràcies. (*Veü de fons.*) Em sap greu però no tindrem temps. Jo..., si els sembla, farem dues coses. La primera és que un dia convocaré els portaveus dels diferents grups i veurem l'estratègia a seguir a propòsit d'aquest tema, a cavall de l'acadèmia, el món polític, la toponímia i la cartelleria. Per tant, ens reunirem nosaltres i prendrem unes decisions.

I la segona cosa és que els emplaço que ens puguem veure els tres, compartir una sessió, i complementar si hi ha més informació, algun article, i tenir la possibilitat de parlar-ne més en privat, que jo ho traslladaré després al conjunt dels portaveus.

Doncs moltes gràcies per la seva aportació i donem per acabat aquest...

Narcís Garolera Carbonell

Només dic al president que deixo la còpia que duia en paper, però també es pot consultar per Internet, de l'article que ha donat lloc a tota aquesta qüestió. No el petit que tenen vostès, més divulgador, sinó el d'*Els Marges*, eh? Són vint-i-quatre pàgines, que qui vulgui buscar més informació... Jo us el deixo, al Parlament, a vostès, a la comissió.

El president

Perfecte, moltes gràcies. Ara aturarem cinc minuts la sessió per poder acomiadar els professors i aprofitarem per reunir un moment la Mesa, perquè hem d'estudiar una sol·licitud d'una modificació. I els portaveus no us allunyeu gaire, perquè potser us

haurem de consultar. Per tant, cinc minuts per poder acomiadar els visitants i ens reunim, Elisenda, Blanca, la Mesa, amb la lletrada.

Gràcies.

La sessió se suspèn a tres quarts de sis de la tarda i un minut i es reprèn a tres quarts de sis i onze minuts.

El president

Molt bé. Reprenem la sessió. Aterrem ara a la vida més prosaica, després d'aquest exercici intel·lectual, que em sembla que val la pena, no per fer-lo cada dia, però alguns cops.

Sol·licitud de sessió informativa amb la consellera de Cultura sobre les raons per les quals el 5 d'octubre de 2018 es va donar ordre de suspendre les despeses als centres de cultura amb efectes immediats

354-00041/12

Bé, el punt número 4, la sol·licitud de sessió informativa presentada pel diputat Rafel Bruguera, en nom del Grup Parlamentari Socialista. Té la paraula per argumentar-ho.

Rafel Bruguera Batalla

Sí, molt breument, president. L'objectiu d'aquesta sol·licitud de compareixença no és altre que la consellera expliqui quins són els programes o projectes del Departament de Cultura que poden haver quedat minvats o que no s'hagin pogut tirar endavant com a conseqüència..., en fi, de l'escrit que el vicepresident va enviar, no només al Departament de Cultura, sinó al conjunt dels departaments, tal com s'explica aquí, d'aturar les despeses als centres amb efectes immediats, etcètera.

Per tant, purament i simplement, és..., bé, purament i simplement, jo crec, donar compte a aquesta comissió, doncs, d'aquells programes, projectes que es poden haver vist afectats per aquesta decisió, que, evidentment, no és responsabilitat de la consellera, ni molt menys.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat Bruguera. Algun grup parlamentari vol intervenir? *(Pausa.)*

Procedim, doncs, a la votació? Hi és tothom, oi?

Molt bé.

Vots a favor d'aquesta sol·licitud?

Nou, el Grup de Ciutadans, el Grup Socialista i el Grup Catalunya en Comú Podem.

Vots en contra?

Deu, Grup Republicà i Grup Junts per Catalunya.

Per tant, la sol·licitud queda denegada.

Sol·licitud de compareixença de Susana Sánchez García, en representació dels gremis de firaires de Barcelona, Girona i Tarragona, la Coordinadora de Firaires de l'Hospitalet de Llobregat i l'Associació Cultural d'Atraccions de Fira de Catalunya, perquè informi sobre el reconeixement de la fira d'atraccions com a activitat cultural

356-00212/12

Passem al punt número 5, la sol·licitud de compareixença de Susana Sánchez García, en representació dels gremis de firaires de Barcelona, presentada pel Grup de Ciutadans. Té la paraula el diputat Héctor Amelló.

Héctor Amelló Montiu

Gracias, presidente. Muy brevemente. Simplemente, solicitamos esta comparencia porque el sector quiere exponer, como ya han hecho otros sectores en otras comisiones, pues, sus problemáticas, las inquietudes y los retos, sobre todo en su relación con la cultura. Y también quieren exponer, pues, cuál es su función de dinamización cultural de muchos pueblos y ciudades.

Entonces, lo que me gustaría es que pudiesen venir aquí, a la comisión, a explicar cuál es su visión y cuáles son los retos a los que se enfrentan.

El president

Moltes gràcies, diputat Amelló. Algun grup vol intervenir per posicionar-se? *(Pausa.)*

Passem a la votació.

Vots a favor de la sol·licitud de compareixença?

Unanimitat. Per tant, queda aprovada.

Proposta de resolució sobre la convocatòria del Consell Social de la Llengua de Signes Catalana

250-00364/12

Punt número 6, proposta de resolució sobre la convocatòria del Consell Social de la Llengua, presentada pel Grup Parlamentari Socialista. Té la paraula el diputat Rafel Bruguera.

Rafel Bruguera Batalla

Sí; gràcies, president. En tot cas, per acabar de tancar el tema anterior, bé, presentarem una pregunta oral per respondre en comissió. Per tant, en fi..., i, per tant, la consellera compareixerà igualment, eh? Per tant, haurà de venir igualment a compareixer, perquè li farem una pregunta oral.

Bé, respecte al tema de la proposta de resolució de la llengua de signes catalana, el 3 de juny de l'any 2010 el Parlament va aprovar per unanimitat aquesta llei, la Llei 17/2010, de la llengua de signes catalana, com a sistema lingüístic propi de les persones sordes i sordcegues signants de Catalunya. I l'article 11 d'aquesta llei regula el Consell Social de la Llengua de Signes Catalana com a òrgan d'assessorament, consulta, participació social en la política lingüística en relació amb la llengua de signes.

Bé, ens consta que l'última reunió va tenir lloc el 21 de febrer..., perdó, el consell es va constituir el 21 de febrer de l'any 13 i la darrera reunió ens consta que es va fer el 23 de maig de 2015. Bé, de fet, a partir..., o com a mínim fins a la presentació d'aquesta proposta de resolució, algun efecte ha tingut perquè s'ha reunit, ara fa pocs dies s'ha reunit.

En tot cas, s'ha incomplert..., potser s'ha fet alguna reunió, alguna reunió de treball, etcètera, però, en tot cas, s'ha incomplert des de l'any 2015 el que diu el decret, que s'ha de reunir dos cops l'any.

Queden molts temes pendents per a les trenta mil persones sordes que viuen a Catalunya. En primer lloc, la manca d'intèrprets. Per exemple, la manca d'intèrprets per donar suport a les persones sordes en els seus tràmits diaris amb l'Administració, els serveis públics com l'educació o la sanitat. També hi ha mancances en l'accés a la cultura, tant en l'accessibilitat als espectacles com en els equipaments culturals.

La llei no s'ha desplegat suficientment, ni s'ha aprovat el reglament que la desplegui, ni hi ha un pressupost associat que garanteixi el seu compliment. Per tant, diguem-ne, encara tenim molts temes pendents, moltes assignatures pendents, temes

a resoldre, pel que fa al desplegament d'aquesta llei, que, ho repeteixo, es va aprovar per unanimitat.

I, per tant, el que demana la proposta de resolució és que allò que sí que s'ha desenvolupat o s'ha regulat, com és el cas de la reunió del Consell Social de la Llengua de Signes, doncs, que es compleixi i que es reuneixi tal com toca, dues vegades l'any, que és una mica també el que reclama el sector.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat Bruguera. Dos grups han presentat una esmena. El Grup Republicà vol intervenir?

Diputada Marta Vilalta.

Marta Vilalta i Torres

Sí; moltes gràcies, president. Sobre aquesta proposta de resolució, que el que demana és, al Govern, precisament una acció, en concret la convocatòria del Consell Social de la Llengua Catalana de Signes, tal com estableix la llei, aquesta és una acció que ja s'ha fet i, per tant, que, d'alguna manera, la proposta de resolució ja no tindria sentit que l'estiguéssim debatent.

En tot cas, per explicar una miqueta el tema: efectivament, el Consell Social, com ja s'ha exposat, és aquest òrgan regulat pel decret i que desplega la Llei de llengua catalana de signes, que aplega tant els usuaris com els professionals de la llengua de signes catalana, així com també els representants de la Generalitat. I, per tant, entenem la importància d'aquest òrgan i la importància que es pugui reunir de forma periòdica, tal com estableix el mateix decret i la mateixa llei.

Ara bé, a diferència del que diu l'exposició de motius i que ara també ha explicat el diputat proposant, de forma errònia, i és que sí que s'han fet més reunions de les que es tenen constància; en concret, hi va haver una reunió el passat 15 de març de l'any 2017, i fa escassament dues setmanes, com ja s'ha dit, el 12 de novembre, va tenir lloc l'última reunió, de manera que ja s'ha recuperat aquesta normalitat que en els últims mesos i, de fet, en l'últim any no hi havia sigut, precisament provocada per l'aplicació de l'article 155, que vam tenir durant set, vuit mesos al nostre país i que, per tant, va afectar molt el funcionament de la mateixa Generalitat i de molts dels seus òrgans, com en aquest cas també el del Consell Social de la Llengua de Signes Catalana.

Fer un incís també, i és que encara que no s'haguessin reunit periòdicament, aquest consell, tal com estableix la llei, sí que, òbviament, s'havia continuat avançant amb el foment, amb les accions i amb el coneixement de la llengua de signes catalana, tant en els àmbits de la formació, de la divulgació, de les subvencions o dels projectes diversos. I, per tant, nosaltres havíem presentat unes esmenes en la línia de poder esmenar el fet que sí que hi ha hagut aquestes reunions i que, en tot cas, si no s'havien pogut convocar, és precisament per aquesta ingerència de l'aplicació de l'article 155. Ens consta que no han estat acceptades aquestes esmenes.

Però, tot i així, perquè precisament com que ja s'ha recuperat la normalitat i com que volem fer evident que aquesta..., l'òrgan, la convocatòria de les seves reunions és important, votarem a favor de la proposta de resolució, perquè ja s'està fent, perquè volem que se segueixi fent i perquè el compromís del Govern és que així sigui. I, si no ha pogut ser en els últims mesos, és precisament per la ingerència de l'article 155 i no per la pròpia voluntat del departament i del Govern.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada Vilalta. Té la paraula la diputada Montserrat Macià, en nom del Grup Junts per Catalunya.

Montserrat Macià i Gou

Moltes gràcies, president. El nostre grup parlamentari també donarà suport a aquesta PR presentada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, perquè, d'alguna manera o d'una altra, sintetitza la voluntat del Departament de Cultura i, concretament, de la Direcció General de Política Lingüística, que té com una de les seves prioritats, tal com demostra la seva agenda i la seva programació, donar compliment a la Llei 17/2010 i al Decret 142/2012, que crea i regula el Consell Social de la Llengua.

Dit això, i dir, doncs, que, bé, donem suport a la seva PR, sí que voldria fer una sèrie d'observacions al redactat de la proposta de resolució que, d'alguna manera o d'una altra, doncs, em repetiré i, per tant, intentaré abreujar el que ha dit la diputada Vilalta.

Efectivament, a la seva exposició de motius vostè allega que fa més de tres anys que no s'ha reunit el consell social, la qual cosa implicaria, diguem-ne, doncs, incomplir la Llei 17/2010, no?, i que, a més a més, afegeix que el fet que el consell no s'hagi reunit complica la interlocució entre el Govern i les entitats representants de les trenta mil persones sordes.

Per una banda, tal com ja ha dit la diputada Vilalta, a banda d'aquest proppassat 12 de novembre del 2018, es va fer també el 15 de març del 2017, es va reunir també el 28 d'abril del 2015, i el 2016 es va fer una sessió de llengua de signes catalana el 9 de març, amb un acte de presentació de vocabulari, amb la Federació de Persones Sordes de Catalunya i amb tots els membres del Consell Social de la Llengua de Signes Catalana.

Certament, efectivament, no hi va haver cap reunió entre la segona meitat del 2017 i la primera meitat del 2018, i, com molt bé ha dit la diputada Vilalta, atesa l'evident situació d'intervenció de l'Administració de la Generalitat en aplicació de l'article 155. Tot amb tot, està claríssim que, durant aquesta intervenció, el departament de política lingüística va continuar treballant i intentant implementar tot el que va poder. També cal dir que, durant aquesta intervenció, i comunicades al Govern de l'Estat les funcions i previsions de la Direcció General de Política Lingüística, no es va rebre cap instrucció pel que fa al consell social.

També dir que, per altra banda..., si això ho comentava per una banda, per l'altra, entenem, des del nostre grup parlamentari, que no és encertat afirmar que la xifra de trenta mil persones es refereix només a persones sordes signants, perquè aquesta xifra inclou, entenem –entenem–, persones sordes signants, que són les usuàries del sistema lingüístic propi de les persones sordes i sordcegues de Catalunya, persones sordes oralistes, que no són les persones usuàries de la llengua de signes, i també persones no sordes, però amb algun grau de discapacitat auditiva per l'ICASS. En tot cas, sí que, com ja he dit, hi donarem suport, doncs, perquè entenem que aquest és el compromís del Govern i el compromís molt concret del Departament de Cultura a través de la seva Direcció General de Política Lingüística.

El president

Moltes gràcies, diputada Macià. Té la paraula el diputat Martín Eusebio Barra, pel Grup de Ciutadans.

Martín Eusebio Barra López

Gracias, presidente. La verdad es que esta es una de las propuestas de resolución que uno esperaría no tener que encontrarse jamás en ninguna comisión, una propuesta de resolución que, en el fondo, le pide al *Govern* que cumpla la ley. Que cosa más rara, ¿no?, tener que pedir eso, que si hay un reglamento que establece que se tiene que reunir con una periodicidad de dos veces al año, un consejo asesor, en este caso, además, un consejo asesor que informaría al Gobierno de la realidad de un colectivo de personas con discapacidad auditiva, pues, no

se convoque ese consejo de 2015. Bueno, sí, hubo una jornada en 2016. Bueno, pues se vieron.

La realidad es que el consejo asesor no se convocó. Es decir... Y antes intencionalmente decía «personas con discapacidad auditiva», me voy a guardar el término de «sordo» para el Gobierno. Sordo. Y yo diría..., bueno, luego si esto...

Hay una realidad, también, que se ha puesto de manifiesto por la intervención del diputado Bruguera, porque se nos dice de la voluntad del *departament*... Yo no las discutiré, las prioridades del departamento acerca de esta ley. Y sigue sin reglamento, y sigue sin dotación presupuestaria y siguen sin intérpretes suficientes en la lengua de signos.

Hace pocos días, en el Pleno del Parlament, ya hacía mención también de esta ley y hacía mención del hecho que en la provincia de Lérida haya uno, haya un intérprete de lengua de signos catalana, para dar servicio a la población de la provincia de Lérida, la más extensa de la comunidad autónoma, la más..., con distancias más grandes. Y esa es una realidad hacia la cual el Gobierno, yo creo, yo creo que el Govern está sordo.

Pero, hombre, también diría que quizás está un poquito ciego, permitan que se lo diga, porque, claro, des de 2015 hasta 2017 no había ningún 155. No sé qué fechas han leído ustedes en el decreto de promulgación de aplicación del 155 como consecuencia de lo que lo provocó, y cuando se levantó en junio de 2018. Es que no había ningún decreto 155 en esas fechas que impidiera nada.

Entonces, sinceramente, cuando yo leía la enmienda que habían presentado los grupos republicanos, el Grup Republicà y el de Junts per Catalunya, a la propuesta de resolución del Partido Socialista, pues, sencillamente, los ojos, en fin, me hacían cosas muy raras cuando leía esa enmienda.

Yo..., evidentemente, nuestro grupo dará apoyo a la propuesta de resolución, y pediríamos al Govern y a los partidos que le dan apoyo que, por favor, en estas cuestiones de la discapacidad, pues, evidentemente, eso que decimos, que mantenemos la prioridad y que tenemos todos una gran voluntad, pues, se viera reflejado de una manera concreta en presupuestos y en hechos concretos, incluso, aunque ese hecho concreto sea tan simple como reunirse con el consejo social que va a manifestar las necesidades y que el Gobierno tiene que tenerlas muy en cuenta.

Gracias.

El president

Gràcies, diputat. Té la paraula la diputada Elisenda Alamany, del Grup Catalunya en Comú Podem. Ho he dit bé, eh?

Elisenda Alamany Gutiérrez

Aquesta vegada, sí. Com que estem acabant, no? (*L'oradora riu.*) Bé, d'entrada, dir que el nostre grup hi votarà a favor.

De fet, el primer pas decisiu per al reconeixement legal de la llengua de signes catalana va ser la menció a l'article de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, el 2006, amb la necessitat de protegir-la, de promoure-la i de garantir els drets dels seus usuaris. Han passat vuit anys de l'aprovació d'aquesta llei. És un text que deixava en mans de la Generalitat de Catalunya la regulació legal, i aquesta regulació que es va concretar el 2010, a diferència de la llei espanyola, va adoptar un enfocament lingüístic i cultural, establint els drets bàsics dels usuaris en els diferents àmbits de la vida pública i fixant també els òrgans per normalitzar-la, de manera semblant a com s'ha articulat també la normalització de la llengua catalana.

El Consell Social de la Llengua de Signes Catalana, que va ser creat el 2012, ha constatat, no obstant això, en les seves reunions la lentitud o la inactivitat en molts dels fronts d'actuació que la llei d'LSC estableix. És veritat que tothom entén que una llei no pot canviar la realitat de la nit al dia, però també és veritat que hi ha ha-

gut un conjunt de ciutadans del nostre país que han vist els seus drets lingüístics i, per tant, els seus drets cívics negats o amputats durant molt de temps, amb totes les conseqüències per a la seva vida com a individus i per a la seva participació també a la societat. I, per tant, cal una resposta més contundent encara per part de l'Administració.

Nosaltres pensem que no podem vacillar a l'hora d'esmerçar esforços per dibuixar un futur diferent, perquè no hi hagi ciutadans de primera i de segona al nostre país, i, sobretot, que no hi hagi un present condicionat per la manca de resposta a aquestes necessitats lingüístiques vitals.

El consell és l'òrgan d'assessorament, consulta i participació social en la política lingüística desplegada o impulsada pel Govern de la Generalitat en relació amb la llengua de signes. Sí que és veritat que no es reunia des del març del 2017, però al novembre va fer una nova trobada, i esperem que aquest consell restableixi l'activitat normal i que pugui avançar de manera més contundent, també en aquesta matèria. Per tant, el nostre vot serà favorable.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada Alamany. Diputat Bruguera.

Rafel Bruguera Batalla

Sí. Respecte de l'esmena, en primer lloc, no..., els grups Republicà i de Junts per Catalunya no han presentat esmenes, tal com s'ha dit; s'ha presentat una esmena. Per tant, no és cert que s'hagin presentat esmenes.

Segona, no és cert que en aquestes esmenes es digui que ja hi ha hagut reunions. En tot cas, el que demano és que es llegeixi l'esmena abans de procedir a la votació, perquè quedi clar a tothom, no als que estem aquí, perquè tenim el text, sinó als que ens puguin estar escoltant o veient, perquè tinguin clar de què anava l'esmena i que era una esmena, efectivament, que no podíem acceptar de cap manera.

Fins allà on jo arribo a entendre, l'any 2015 el 155 no existia; l'any 2016, fins allà on jo arribo a entendre, no existia el 155; el 2017, fins a l'octubre, no hi va haver el 155. Per tant, durant deu mesos, doncs, no es pot atribuir, que és el que fa l'esmena, al 155 el fet que no es reunís aquesta comissió, no?

Per tant, escolti, excuses de mal pagador i que, evidentment, no la podíem acceptar de cap de les maneres.

Gràcies.

El president

Entenc que el diputat Bruguera vol que llegim l'esmena que no ha acceptat.

Rafel Bruguera Batalla

Sí.

El president

Perfecte. La secretària, si la pot llegir. Victoria Navarro.

La secretària

«El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a restituir la normalitat de les reunions del Consell Social de la Llengua de Signes Catalana, un cop superat el període d'intervenció de la Generalitat en aplicació de l'article 155 de la Constitució, de conformitat a les previsions del Decret 142/2012 del 30 d'octubre i la Llei 17/2010 del 3 de juny de la Llengua de signes Catalana.»

El president

Moltes gràcies, secretària. Doncs passaríem a la votació de la PR originària, tal com s'ha presentat.

Vots a favor?

Unanimitat.

Per tant, queda acceptada.

Molt bé. Sense més assumptes, donem per tancada i acabada la comissió. Gràcies a tots per la seva col·laboració.

La sessió s'aixeca a un quart de set del vespre i dos minuts.